

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 8 d., 1915 M.

No. 2

Didėji Karė.

Sulyg pranešimo Francūzijos karės ministerijos, ant visos linijos vakarinio karės lauko francūzai palengva stumia vokiečius atgal, arba atmuša vokiečių smarkių užpuolimus ir palaiko savo pozicijas. Ant visos linijos nuo Vosges kalnų iki jūrų vokiečių pirmyn žengimas susilpnėjo, mūsų eina vien artilerijos, bet ir tokiame mūsų francūzams sekasi geriau, nes jie daugelyje vietų nutildė vokiečių baterijas. Prie Vermelles ir aplinkinėse Chaulnes vokiečiai iš visų pusių apšaudė francūzų pozicijas, prieš jas pastatė visas savo kanuoles ir masinius karabazus, bet francūzai dar smarkiau atsakė iš savo kanuolių ir tuomet atėmė vokiečius norą pamėginti pirmyn žengti. Panašiai atsitiko prie Neuport, Belgijos. Ir miestą St. George, francūzų nuo vokiečių atimtą, paliovė bombardavę, todėl talkininkai galėjo sudrąsinti savo pozicijas tose aplinkinėse.

Francūzų ir anglų orlaivinių lakstė ties vokiečių pozicijomis ir iš visų pusių mėtė bombas ir joms daug nuostolių pridėjo. Besipriešinimas vokiečių Alzatijos eina silpnyn. Francūzai ne tik užsilaiko savo pozicijose, bet palengva žengia pirmyn. Francūzai Alzatijoje mėgino apseiti kairįjį vokiečių kariuomenės sparną, kas išdalies pasisekė. Paskui užpuolė svarbų ir strategisko atžvilgio miestą Altkirch, kur susibėga kelios vokiečių geležinkelio linijos. Nuo to laiko francūzai bombardavo fortus, esančius prie Muelhausen. Apvaldė jie fortus: Thann, Aspach ir Steinbach, o sunaikino fortą Cernay ir išlaukinius, esančius Muelhausen aplinkinėse. Vokiečiai mano, kad berankis francūzų generolas Pau rengiasi su savo armija priešinasi žengti. Tuomet tarp francūzų pasitūpė gana didelės pajėgos į pietus ir apvaldė geležinkelius, vedančius nuo Belfort per Carspach ir Dierspach ir Altkirch ir pradėjo bombarduoti tvirtovę Altkirch. Pirmutinės bombos puolė į geležinkelio stotį, kur stovėjo traukiniai, gabenanti vokiečių kariuomenę ir daug karėvių užmušė.

Sulyg tų pačių Francūzijos karės ministerijos žinių, ant visos, turinčios 300 mylių ilgio linijos, nuo jūrų iki Šveicarijos rubėžių, vokiečių linija pradeda linkti ir lūkti kai-kuriose vietose. Tuo-lose vietose talkininkai atmetė juos iki pusės mylios į paskutinius jų apkasus. Alzatijoje francūzai priėjo vėl linijos, kur rugpjūčio mėnesį jų pirmyn žengimas tapo sulaukymas ir jie turėjo atgal trauktis. Dabar jie traukia prie Muelhausen laikydami sudrąsintą savo poziciją. Nužengė jie toliau Troyon aplinkinėse ir La Pretre giriose, taipgi į šiaurį nuo Pont-a-Mousson. Vosges kalnuose talkininkai paveržė kelias vokiečių apkasų linijas.

Pajūriuose, pieskynuose Lombardtyje ir Westende vokiečių linijos taipgi linksta, sunkiai gali atsilaukti prieš talkininkų užpuolimus. Vokiečių stovyklos buvo labai drutos, nes jie žinojo, jog iš jų iškvi, būtų nustumti į pajūrių žemumas ir turėtų trauktis į Ostend ir turėtų išsidėsti traukimo į Francūzijos portą Calais. Jų planus supainiojo ypą nepasisekimai prie St. George, kurį apvaldė talkininkai, todėl vokiečiai stengiasi vėl nužudyti miestą atgauti ir dabar smarkiai jį bombarduoja.

Zeebrugge, kur vokiečiai norėjo įtaisyti savo orlaivius stoti, tapo išnaikintas anglų laivų šūvių. Vokiečius apėmė baimė, kad angliai nemėgintų čia išsiversti. Anglijos atsistatė naują kariuomenę. Iš Anglijos dabar pasiųsta vėl pusė milijono suviršum naujų karėvių.

I šiaurį nuo Lys talkininkai atmuša visus vokiečių užpuolimus ir palaiko savo pozicijas. Vokiečiai smarkiai bombarduoja Zonnebeke. Ant Touvent kalvų francūzų artilerija nutildė vokiečių baterijas. I vakarus nuo Craonne traukėsi artilerijų mūšiai, o prie Perthes les Hurlus mūšij dalyvavo iš abiejų pusių visos kariuomenės dalys, bet vokiečiai tapo toliau nustumti ir išvyti iš jų apkasų. Greitesnius kariuomenių pasikrutinimus sulauko nesiliaujanti lietus, kurie taip pagadino kelius, kad kanuolių pervežti negalima.

Vokiečiai vienok užgina francūzų žinias, sako vien apie atmušimą francūzų užpuolimų. Kaip kur tas ištikro galėjo atsitikti: bet vokiečiai užgina ir visus francūzų pasisekimus, kas, turtul, su teisybe nesutinka, jei francūzai laikosi jau Vokietijos prsėj.

Anglijos pakrantėse, priešais Plymouth, vokiškas povandeninis laivelis paskandino angliską nušio laivą "Formidable." Su juom pradžioje suviršum 600 žmonių. Vokiškas gi laivelis laimingai išstruko nuo jį vejančių angliskų torpedinių laivelių.

Lenkijoj ir Austrijoj traukiasi kruvinai mūšiai, bet kuri pusė ima viršų, iš prieštaraujančių žinių suprasti negalima. Tiek vienok žinoma, kad vokiečiams jau trečią kartą nepasisekė ineiti Varšavon, nuo kurios jie vėl tapo nuvyti, nes rusams atėjo pastiprinimas. Vokiečiai vienok pamė miesto Bolimow, o austrai užtikrina, jog Galicijoj jie sulaukė rusų pirmyn žengimą išilgai geležinkelio tarp Jaslo ir Gorlice, bet už tai rusai apvaldė austrų pozicijas prie Uzsok perėjimo ir tokiu būdu atidarė sau kelią Vengrijon.

Mūšiai Lenkijoj prie keturių tūpių, tarp Bzuro, Rawkos, Pilicos ir Nidos pasibaigė. Vokiečių pirmyn žengimas lygiai šiaurij, kaip ir pietų link tapo sulaukymas, taipgi atmušti vokiečiai ant visos linijos tarp Kielce, Pinczo ir Varšavos.

Bukovinoj rusai paėmė Kremenec, Severt ir Radowce ir tokiu būdu savo kariuomeni ir nuo rytų atidarė kelią Vengrijon. Pergaudė šiaurinės Vengrijos gyventojai prieš įsiveržusius rusus bėga Rumanijon.

Vokiečiai sinčia pagelbon austrams vokiškus ir bavariskus kariuomenės korpusus, kad rusai negalėtų Krokavo paimti. Jie mėgina persikelti kiton upės Vislos pusėn, o generolą Francois vėl pasiųsti jau ketvirtą kartą prie Varšavos. Austrai gaudina, jog jeigu negalės Krokavo palaikyti, tai visą miestą, o tame katedros bažnyčią ir buvusį lenkų karalių rūmą, išmes į padangę. Lenkai atsiskaukė prie popiežiaus, meldami jo įsikisimo. Rusų kariuomenės vedėjas prie tvirtovės Przemysl, Radko Dmitriev, į dvi savaites nelaisvėn paėmė 22,600 austrų.

Rusijos kariuomenės vedėjai mano, kad vokiečių vadovai, generolui Hindenburg ne tiek rupi Varšavos paėmimas, kiek atskirtimas rusų kariuomenės sparno nuo armijos, esančios ir vakarus nuo Varšavos; jam rupi apvaldymas Lenkijos tvirtovių Ivanogrod ir Novogeorgievsk, nes kol tos tvirtovės yra rusų rankose, vokiečiai negali apvaldyti varšavinės Lenkijos. Vokiečiai dabar yra tik 17 mylių nuo Ivanogrodo. Bet jie jau kartą buvo prie tos tvirtovės prieje, tik paimti neįstengė, todėl turėjo atgal trauktis.

Austrų generolas von Frank, vadovaus austrų kariuomenės Serbijoj atsiskaukė su prašymu padidinti jį nuo vietos: tą patį padarė ir generolas Przyborski.

Abiem mat Serbijoj negeriausiai pasisekė.

Sulyg austrų kariuomenės stambo žinių, rusai turėjo didelius nuostolius mušiose prie Gorlice, kur tapo išnaikintas rusų kariuomenės batalijonas.

Iš Konstantinopolio pranešama, jog naujų metų dieną turkų kariuomenė, susijungusi su persų kariuomenė, užpuolė seną rusų tvirtovę Ardahan, esančią 45 mylių nuo miesto Kars, kurią su 5,000 karėvių gynė rusų generolas Zachen. Rusai, kaip užtikrina Turkijos valdžia, tapo visiškai sumušti; bet apie miesto paėmimą turkų pranešimas nieko nesako; tai matyt jis nepaimtas, nes turkai tuoj būtų pasigyrę. Tai prie jo ir rusai mušio pralaimėjė negalėjo.

Turkai ir persai sumušė rusus ir prie Saonbulak ir atėmė nuo jų 6 kanuoles. Kadangi žinios yra leidžiamos Turkijos valdžios, tai joms tikėti negalima. I Erzerum atkako transportiniai laivai ir atgabeno daugybę suimtų rusų.

Iš Londono pranešama, jog sutaukity Grekiją su Bulgarija nesiseka; Bulgarija buk laukia tik progos pradėti karę su Grekija.

Iš Dardanelų apskrčio turkų valdžia išvyjo ne tik neutraliskų kraštų konsulatų agentus, bet taipgi tokius agentus Austro-Vengrijos, nors toji išvien karauja su abiejų priešiniais.

Italija užtraukia paskolą 1 milijardo lirų. Matyt neuzlgo ji nori įsikisti karėn.

Angliskai laivai Goliath ir Fox bombardavo Rytinėj Afrikėj Vokietijai prigulintį miestą Dar-Es-Salaam ir daug jam nuostolių pridėjo.

Iš Karės Lauko.

Londonas, gruodžio 31 dieną. Laikraščio Daily Chronicle korespondentas iš Basel praneša apie žinias, atėjusias Genevon (Šveicarijoj), sulyg kurių Auslico ir Nidos pasibaigė. Vokiečių pirmyn prasiėjo pavojuos riaušės.

Minia padarė demonstraciją Viennois gatvėse Kaledų dienoj. Moteris saukė: "Sugrąžinkit musus mūsų vyrus ir sunus!" Policija užpuolė minią Praterio sraute gatvėje, kur minia buvo grąsinusi valdžios ofisams; 30 ypatų tapo sužeista. Keletas buvo suareštuota ir atiduota kariskam teismui.

Sitas pats korespondentas praneša, kad Transilvanijos rumunai atsiskaukė stoti į vengriskus pulkus ir atsiskaukė prie Rumanijos, prašydami pagelbos. "Tulas skaitlius studentų," sako korespondentas, kurie buvo areštuoti laike demonstracijos gruodžio 24 d., tapo, sakoma, nupriešti Dalmatijoj ir Bosnijoj daug žmonių areštuojama, nes tenai suokalbiamai prieš austro-vengrų valdžią greitai pradeda plėtotis."

Londonas, gruodžio 31 d. Keturi vokiški orlaivai, atkeršindami už anglų užpuolimą ant Cuxhaven, užpuolė ant Dunkirk miesto ir per visą pusvalandį mėtė bombas į miestą. Laikė šito bombardavimo 15 ypatų tapo užmušta ir 32 sužeista. Padaryta didelių nuostolių: viena bomba krito ant fortų, dikčiai namų įvairiose miesto dalyse tapo sugriauta. Vienam vaikui nuplėšta ranka; sena moteriškė tapo ant vietos užmušta, o visas jos kunas baisiai sudraskytas.

Rotterdamas, gruodžio 31 d. Pradedant nuo sausio 1 d. vokiški valdžia Belgijoj mano užpriešti visus Belgijos rubėžius pašalinėmis žmonėmis. Vokiečiai nepripažins daugiaus jokių pasportų ir patį jų neįsivadins.

Paryžius, sausio 1 d. Francūzijos miestas Dunkirk vėl tapo bombarduotas iš vokiškų orlaivų.

Platesnių žinių apie tai nėra. Žinoma tik, kad antrą syk miestą bombardavo 4 orlaivai.

Londonas, sausio 1 d. Čia ateina žinios apie sunkų Przemyslio tvirtovės padėjimą. Sakoma, kad tvirtovėj truksta maistas. Anadien rusai sugavo vieną austrų orlaivį, lekiantį į Przemyslį. Orlaivis buvo prikrautas rudytos mėsos. Iš rusiškų šaltinių ateina žinios, buk dikčiai austrų karėvių lengvai pasiduoda rusų nelaisvėn ir praneša, kad tvirtovėje jaučiama didelė stoka maisto.

Berlinas, sausio 1 d. Šiandien išleista oficialė vokiečių atskaita praneša, kad iki šiam laikui Vokietija turi paėmusi nelaisvėn 8,138 oficerius ir 577,875 karėvius. Šiame skaitliuje, sulyg pranešimo, yra: francūzų—3,459 oficerai ir 215,905 karėviai; rusų—3,575 oficerai (jų skaitliuje 18 generolų) ir 306,200 karėvių; belgų—612 oficerų (tame skaitliuje 3 generolai) ir 36,852 karėviai; anglų—492 oficerai ir 18,828 karėviai.

Prie šios progos vokiška atskaita praneša, kad žinia, sakanti buk Rusijoj yra 1,140 vokiškų oficerų ir 134,700 karėvių belaisvių, yra neteisinga, nes tame skaitliuje esą ir civiliski žmonės, sulaukiję Rusijoj. Pranešama, kad iš viso to skaitliaus gal neuogaus kaip 15-tas nuosimtis esą militariški belaisviai.

Rymas, sausio 1 d. Nepaprastai žinia atėjo čionai apie pasekmes atako ant laivyno stoties Pola. Kuomet francūzų povandeninis laivas Curie perėjo per minų eiles ir paleido torpedas į stovinčius uoste austrų kariskus laivus, tai fortuose, kurie gina miestą, pasidarė baisiausia panika. Fortų kanuolės paleido šūvius kur papuolė, ir vienas iš jų patalė austrų mušio laivą Radetskij, kurie liko taip sugadintas, kad jį reikėjo įtraukti į sausą doką. Fortų komandierius, pamatęs kokią jo kanuolės padarė, užsisovė. Ugnis iš fortų tiesiog uždegnė visą uostą, kuomet gauta žinia, kad povandeninis laivas užtatavo uoste stovinčius austrų laivus. Didelės austrų kanuolės paleido šūvius į visas uosto dalis ir pasekmė buvo tokia, kad nuo to nukentėjo daugiausia jų locni laivai.

Londonas, sausio 1 d. Amsterdamo korespondentas sako, kad jis iš istikimų šaltinių sužinojęs, jog kaizerio sveikatos pajėgumas esąs dabar pavojingas. Tulas vokiškas daktaras Bruselyj, sakoma, gavęs nuo savo areštuoto laike demonstracijos drąga daktaro žinią iš Berlino. Sakoma, kad kaizeris serga ta lačia liga, kurią turėjo jo tėvas ir motina. Kaizerio tėvas mirė nuo vėžio gerklėje. Kaizeris turįs tą pačią ligą, ir anksčiau ar vėliaus turėsiąs grįžti Berliną daryti operaciją.

Vienna, sausio 2 d. Dabar jau nėra jokios abejonės, kad rusai permėnė savo taktiką ir kad vieton gulti ant Vokietijos arba varšavinės Galicijos, jie pradėjo ataką ant Austrijos. Oficialės žinios, ateinančios iš fronto, praneša, kad milžiniškos rusų jėgos pirmuše per Karpatų kalnus ir ke-turiose stipriomis kolionomis įsiveržė Vengrijon. Vienna rusų kolionna įsiveržė spragon išilgai kitoj spragoj, kur nę San pralieda; trečia—per Dukla spragą (išilgai geležinkelį į piet-vakarų) nuo Sank ir kevirta per pragą į pietus nuo Neu Sandee. Visos vietos parodytos ant "Lietuvos" karisko žemlapio).

Priešakyje šitų įiegių randasi aršus Aštuntasai rusų korpusas, usidedantis iš geriausius kariuomenės, o paskui jį, sakoma, traukia pirmos linijos pulkai, pargabenti iš Lenkijos.

Londonas, sausio 2 d. Amsterdamo korespondentas sako, kad jis iš istikimų šaltinių sužinojęs, jog kaizerio sveikatos pajėgumas esąs dabar pavojingas. Tulas vokiškas daktaras Bruselyj, sakoma, gavęs nuo savo areštuoto laike demonstracijos drąga daktaro žinią iš Berlino. Sakoma, kad kaizeris serga ta lačia liga, kurią turėjo jo tėvas ir motina. Kaizerio tėvas mirė nuo vėžio gerklėje. Kaizeris turįs tą pačią ligą, ir anksčiau ar vėliaus turėsiąs grįžti Berliną daryti operaciją.

Londonas, sausio 4 d. Francūzų lakunai subatoj numetė keletą bombų aplinkinėse Brusselio, Belgijoj, ir išdalies suardė Zeppelino orlaivius stoti.

Berlinas, sausio 4 d. Po kelių dienų atakliausių mūsų, francūzai užėmė vokiečių miestelį Steinbach, į šiaur-vakarius nuo Muelhausen.

Vokiečių oficialis pranešimas pripažįsta, kad po nepaprastai didelio bombardavimo, francūzai Steinbach užėmė.

Londonas, sausio 4 d. Ateinančios iš Afrikos žinios praneša, kad anglų mušio laivas Goliath ir lengvas skraidinolis Fox bombardavo miestą Dar-Es-Salaam, sostinę vokiškos Rytų Afrikos kolionijos. Bombardavimas padarė miestui didelį nuostolių ir visi vokiški laivai, stovinti uoste, tapo sunaikinti. Ke-

Aišku, kad rusai turi savo miestą pastatyti pavojum Vengrijos sostinę Budapestą, kuri yra 175 mylias į pietus nuo Karpatų kalnų.

Sitas naujas rusų planas yra išaishkinamas šitaip:

Kadangi gen. von Hindenburg sulaukė rusų įsiveržimą Vokietijon, tai rusų vadas įsiveržė Vengrijon, idant tuomi priversti vokiečius persiūsti dalį savo kariuomenės Vengrijon ir apsilpinti savo pozicijas Rytinėj Prusijoj, Lenkijoj ir Galicijoj.

Vengrija yra labai jausli ir jau neskyj protestavo prieš valdžią už tai, kad Vengriją palikta be kariuomenės ir be apgynimo. Ir dabar jau vengrų laikraštija vienu balsu reikalauja nuo Austrijos ir Vokietijos, kad ją apgintų nuo rusų įsiveržimo; kitaip grąsinama atsimetimu nuo Austrijos ir Vokietijos.

Londonas, sausio 2 d. Sulyg istikimų žinių, miestai Lodz, Loviez, Skierniewice ir Piotrkow tapo dabar stipriai fortifikuoti. Gyventojai, atvykusie iš šių vietų į Petrogradą, pasakoja, kad šimtus fabrikių ir namų vokiečiai isdinamitavo ir plytas sunaudavo to fortifikacijų darymui.

Paryžius, sausio 2 d. Korespondentas laikraščio Temps praneša iš Genevos, kad sulyg tarptautskoj biuro apskaitliavimo, visos karėje dalyvaujančios viešpatijos turi iš viso paėmę 1,179,800 belaisvių. Iš šito skaitliaus Vokietija ir Austrija turi paėmę 575,600 belaisvių, o Rusija, Francūzija ir Anglija—604,200 belaisvių.

Konstantinopolis, sausio 3 d. Turkų karės ofisas praneša, kad tūkai užėmė rusų fortifikuotą miestą Ardahan, 45-se myliose į šiaur-vakarius nuo Karso. Ardahaną gynė rusų gen. Zachen su 3,000 infanterijos, 1,000 kazočių, 6 kanuolėmis ir 2 kulkasvaidžiais. Mušis prasidėjo gruodžio 29 d. ir užsibaigė sausio 1 d., kuomet rusai, aplaikę didelius nuostolius, pasitraukė iš miesto.

Londonas, sausio 4 d. Laikraščio Daily Mail korespondentas praneša iš Petrogrado: "Paaiskėjo, kad vokiečiai išsintė savo prusiškus ir bavariskų pulkus austrams pagelbon. Austrams paliepta už bent kokią kainą laikyti frontą prieš Krokavą."

"Vokiečiai taipgi buvo mėginę persikelti per Vislą, idant susijungti su gen. Francois, kuris operuoja aplinkinėse Milavos.

Tarp lenkų galima patėmyt nesilaikyti ant kulų mynioty. Jitai ir dabar daro, nors ir ne taip tvirta, kaip būtų, jeigu jai Belgijai tektų.

Winnipeg, Kanadoj. Čia gauta paliepimas, kad visi greikai rezervistai, gyvenanti Kanadoj, turi tuojaus atsiskauti prie savo pulkų. Mobilizacijos paliepime pasakyta, kad jie privalo stoti pulkan kovo 1 d.

Londonas, sausio 4 d. Po kelių dienų atakliausių mūsų, francūzai užėmė vokiečių miestelį Steinbach, į šiaur-vakarius nuo Muelhausen.

Vokiečių oficialis pranešimas pripažįsta, kad po nepaprastai didelio bombardavimo, francūzai Steinbach užėmė.

Londonas, sausio 4 d. Ateinančios iš Afrikos žinios praneša, kad anglų mušio laivas Goliath ir lengvas skraidinolis Fox bombardavo miestą Dar-Es-Salaam, sostinę vokiškos Rytų Afrikos kolionijos. Bombardavimas padarė miestui didelį nuostolių ir visi vokiški laivai, stovinti uoste, tapo sunaikinti. Ke-

turiolika europiečių ir 20 tenbuių paimta nelaisvėn.

Amsterdamas, sausio 4 d. Čia ateina žinia, kad kaizeris staiga vėl susirgo Belgijoj. Jo padėjimas esąs taip pavojingas, kad jį išsiųsta Berlinan specialiskū traukiniu.

Visi kariski traukiniai, vežanti sužeistus arba naujus karėvius, tapo sulaukity, kad praleisti kaizerio traukinį. Judėjimas tarp Liege ir Aix-la-Chapelle tapo sulaukitytas per 10 valandų.

Kaizeris, sakoma, turės pasiūduoti operacijai nuo vėžio gerklėje. Šita liga yra įgimta kaizerio šeimynoj. Jo tėvas mirė taipgi nuo vėžio.

Londonas, sausio 5 d. Keturi paskutiniai sūrai, paskelbti Prusijos armijos valdžios apie užmuštus, sužeistus ir dingusius karėvius, turi 17,871 varđą. Su pirmiaus pagarsintais vardais tas padaro Prusijos armijoj nuostolių 771,073.

Saxony armijos 83 listos, Wuertembergo armijos 85 listos, Bavarijos armijos 103 listos ir 13 listų laivyno turi iš viso 500,000 varđų užmuštų, sužeistų ir dingusių karėvių.

Tokių būdu abelnas skaitlius nuostolių vokiečių armijoj iki šiam laikui išneša 1 milijoną ir 300 tūkstančių vyrų.

Londonas, sausio 5 d. Telegramas iš Berlino praneša, kad toj dalyj Lenkijos, kurią turi užėmė vokiečiai, įvesta vokiečių civiliska valdžia. Herr von Brandenstein esąs paskirtas vyriausiu gubernatorium. Matyt vokiečiai tikisi ilgai dar Lenkijoj pabuti.

Paryžius, sausio 5 d. Žinia iš Petrogrado praneša laikraščio L'Information, kad rusai užėmė 8 Vengrijos miestus ir kad keletas divizijų austrų kariuomenės esą apsupa Karpatų kalnuose.

Berlinas. Vokietijos ciesaorius atsisaukė į Suvienuytų Valstijų prezidentą Wilsoną su reikalavimu, kad nepripažintų jį Belgijos ambasadoriaus, o kad Suvienuytų Valstijų ambasadorius ir konsulai Belgijoj pasirupintų išgauti Vokietijos pripažinimą, nes buk Belgija yra jau po Vokietijos valdžia. Pergreit mat stato savto arogantiškus reikalavimus, nes karė dar nepasibaigė, tai nežinia, ar Vokietijai teks Belgija. Besitaikymo tarybose ir Suvienuytų Valstijų valdžia turės tiesą savo žodį tarti, o ji, kaip rodosi, pasiprieš Belgijos paglemžimui, nes tasyk Vokietija visam pasauliui ant kulų mynioty. Jitai ir dabar daro, nors ir ne taip tvirta, kaip būtų, jeigu jai Belgijai tektų.

Winnipeg, Kanadoj. Čia gauta paliepimas, kad visi greikai rezervistai, gyvenanti Kanadoj, turi tuojaus atsiskauti prie savo pulkų. Mobilizacijos paliepime pasakyta, kad jie privalo stoti pulkan kovo 1 d.

Londonas, sausio 4 d. Po kelių dienų atakliausių mūsų, francūzai užėmė vokiečių miestelį Steinbach, į šiaur-vakarius nuo Muelhausen.

Vokiečių oficialis pranešimas pripažįsta, kad po nepaprastai didelio bombardavimo, francūzai Steinbach užėmė.

Londonas, sausio 4 d. Ateinančios iš Afrikos žinios praneša, kad anglų mušio laivas Goliath ir lengvas skraidinolis Fox bombardavo miestą Dar-Es-Salaam, sostinę vokiškos Rytų Afrikos kolionijos. Bombardavimas padarė miestui didelį nuostolių ir visi vokiški laivai, stovinti uoste, tapo sunaikinti. Ke-

gams bus taipgi priimti, nes belgiai įgauna vis didesnę simpatiją. Paskui sumanymas bus pasiūscas prezidentui, kuris, vienok, gaudina, jog padės po juom savo veto; bet jeigu už biliaus priėmimą balsuos 3/4 abiejų rumų narių, prezidento veto nieko nesvers. Kaip manoma, prezidento draugai stengsis, kad sumanymas šioje sesijoj nepereitų; jeigu tas pasiseks, tai sumanymas neturės vertės, nes jo pildyti nebus galima.

Išskirti yra taipgi negrai, nes buk jų Amerikoj yra perdaug. Kasmetai atkakdavo iš Pietinės Amerikos ir Afrikos po 8,000 juodparvių. Senatorius Reed norėjo išskirti ir japonus, bet dauguma senatorių tam pasipriešino, nes tas būtų priešingu padarytams su Japonija traktatui ir labai suerzintų japonus, o dabar Suvienuytos neparanku erzintis su Japonija. Apsvaiginti įveikimu vokiečių Azijoj, jie gal jau nebūtų taip kantrūs, kaip buvo tasyk, kada Kaifornija aprubežia vo pas save japonų teises.

RUSIJA GABENA KANUOLIS IŠ AMERIKOS. Vancouver, B. C. Sausio 1 d. atkako čia rusiškas garlaivis Tambow paimti Suvienuytose Valstijose padribtas dideles kanuoles ir joms amuniciją. Rusija iš Amerikos ima daug visokios karėjų reikalingos medagos.

NAUJA SLUOTA. Madison, Wis. Užėmė savo vietą naujasis Wisconsin valstijos gubernatorius Phillip ir tuoj mėgina prafalinti nuo vietos valstijos universiteto prezidentą Van Hise, nes mat jį priguli prie kitos negu gubernatoriaus politiškos partijos. Vietą tą jis nori pavesiti buvusiam Suvienuytų Valstijų prezidentui Wm. H. Taft, savo draugui. Laikas, rodos, palioisuoti Amerikos universitetus nuo politikierių ir milionierių įtekmes, kurie net profesorius taip rankioja, kaip sutrėsusias grūses.

PLĖSIKŲ UŽPUOLIMAS. San Antonio, Texas. Tris plėšikai sulaukė su ginklais tarp Harrisburg ir Galveston ekspresinį geležinkelio traukinį ir iškrastė pasazieryti kisenius; nuo jų paėmė \$7,840 gatavų pinigų. Tuom traukiniu važiavo su dukterte turtingas mexikonas Jose Martinez, kuris turėjo \$16,000, bet jų plėšikai nepatėmijo. Nuo pasazieryj jie atėmė už \$8,000 braugenybių.

PASVEIKINIMAI NAUJŲ METŲ. Washington, D. C. Prezidentas Wilson naujų metų pasveikinimus pasiuntė valdomams ir prezidentams viso civilizinto krašto, tokius pasveikinimus nuo kitų valdovų prezidentas jau pirmą gavo.

SUDEGĖ KUNIGAS. Cleveland, O. Sudėgė čia unijotų bažnyčios Sv. Jono parapijos klebonija prie Scoville ave. Sudėgė ne tik klebonija, bet taipgi parapijos klebonas, kunigas Stefan Makara ir jo gospadinė Fedorova. Gaisras užgimė naktyj. Policija mano, kad gaisras atsirado nuo padegimo, nes buk kunigas vaidijosi su savo parapijonimis.

FILIPINŲ SALOS. Washington, D. C. Čiabuivai Filipinų salų sukėlė riaušes. Rodo valdžia garsina, kad čiabuivai tapo suvaldyti, bet nuolatiniai sukilimai rodo, kad čiabuivai neužgaudinti iš amerikonių valdymo būdo ir nesąžiniškas išnaudojimas to salų erzina filipiniečius. Jų elgimasis teisinga net tuli amerikoniui, nors tokių dar nedaug yra. Prieš komitetą, besirūpinantį Filipinų reikalais, stojo jį vice-gubernatorius Hendeson S. Martin ir patarė duoti toms saloms savivaldą, jeigu jau visiškai neprigulmystės duoti dar

negalima. Martin pasakė, jog atėjo jau laikas aiškiai, be veidmainiavimų apreiškinti, kada Suvienytos Valstijos išpildys filipinams duotą pažadėjimą ir duos žadėtą nepriklausomybę. Salotos, jo nuomone, Amerikai neturi didelės vertės, todėl, jeigu joms bus pripažinta nepriklausomybė, Amerika per tai nieko neįduos.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ KARIUMENĖ.

Nors Suvienytos Valstijos turi 101 milijoną gyventojų ir užima plotą 3,750,000 kv. angliškių mylių, bet visa jų kariumenė susideda tik iš 4,701 aficerio ir 87,781 kareivio, taigi kariškos pajėgos Amerikos yra mažesnės negu Belgijos, nors kariško laivyno ir kariumenės užlaikymui ima daugiau pinigų, negu jų skiria Prancūzija. Kilus kare, Amerika galėtų pastatyti su dideliu vargu nedaugiau, kaip 500,000 kareivių. Europos tautos stato milijonines armijas.

IS VISUO.

|| Austrijos sostinėje Vienoje pasimirė garsus muzikas ir kompozitorius Karl Goldmark. Apart kitokių kompozicijų, jis parašė ir kelias operas; viena iš jų, "Kaimo Vestuvės," buvo perstatyta ir Chicagoje. Goldmark buvo jau nejaunas; gimė jis 1832 metuose.

|| Varšavos archyviskupas atsišaukė prie popiežiaus per tarpininkus, vedančio užsienį reikalus kardinolo Gaspari su pasiūlymu, kad vokiečiai panaudotų Lenkijoje bažnyčias karės tikslams, bažnyčių bokštuose rengia bevielinių telegrafo stotis, stato ten mašininių kanonių baterijas. Išgriauna Lenkijoje daug bažnyčių, o tas pats grėsia Krokavo katedros bažnyčiai su relikvijomis šv. Stanislovo.

|| Italijoje visų miestų policijai priskyta saugiai prižiūrėti Italijoje esančius svetimačius; daugelį prisakyta iš Italijos išsiųsti; jeigu greitai to nepadarė, bus su prievarta per rubėžių išvyti. Mat Italijos valdžia bijosi svetimų šnipų.

|| Ant durų pastatytų už Carnegie pinigų statytų rūmų Haagio, matyt kokių šturkų, tapo pripilinti sekanti apgarsinimai: "Pardaviniai ar persamdomi dėl nusilankrutinimo. Tinka kariumenės kazarmoms, arba krutojų paveikslų teatrui. Vanduo ir gasas yra ant kiekvienų lubų. Atsisaukti prie taikos angelo!"

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS DES MOINES, IA.

Vakaras. Nelaimė. Gruodžio 26 d. šv. Jurgio Kareivio Dr-jų turėjo šokių vakarą. Visas pelnas nuo šio vakaro paskirtas Lietuvai, nukentėjusiai nuo karės. Gryno pelno atliko suvirš \$40, kurie bus pasiūti Liet. Gelb. Fondan. Vakaras buvo plačiai išgaršintas. Pertai atsilankė ir nemažai žmonių iš apylinkinių miestelių. Vien tik vietos valdininkai atėjo girti ir pradėjo svetainėje triukšmą kelti. Vakaras tat reikėjo uždaryti prieš laiką.

Privatu istarti "ačiu" draugams A. Marozai, A. Galisauksui, K. Lilingui ir kitiems, kurie dar atneša savo gimtini; kiti gi visai jau užmiršo ją ir nei pamano, kokiam baidam padėjime yra dabar Lietuva. Esama net tokių sąlenkėjusių, kurie negana kad patys nieko neaukautų, bet ir kitiems stengiasi užkenti jų darbe renkant aukas. Teisybė sakant, tasai kenkimas mažai ką atsiliepią aukų plaukimu. Susipratę lietuviai noriai aukauja.

Gruodžio 23 d. Maple Bock Coal Co., kasykloje, kuomet plaišino šuvis, iškilo dulkų eksplozija. Darbininkų po žeme tuom tarpu, apart 2 lietuvių, nebuvo. Vienas iš buvusiųjų ten lietuvių, Tadeušas Jucius, tapo eksplozijos pagautas ir taip baisiai apdegė, kad, nuvežęs į ligonbutį, mirė gruodžio 26 d. Palaidotas likosi 28-tą dieną. Vėlonis prigulėjo prie vietinės šv. J. Kareivio Draugystės. Draugija palaidojo jį kaip draugą su paroda. Vėlonis buvo 36 metų amžiaus, vedęs, paliko moterį ir porą mažų vaikelių, seną tėvą ir brolių; čia Amerikoje pergyveno apie 13 metų. Buvo senas Des Moines gyventojas; paėjo iš Kauno gubernijos.

Aukos nukentėjusiems nuo karės.

Gruodžio 25 d. pas p. Joną Ezitą buvo krikštynos. Svečiai, besilinksminami, atsiminė ir užjūrėje gyvenančius mūsų brolius lietuvius. Seimyninkas paprašė susirinkusių svečių, kad paaukautų, po kiek kas išgali, naudai nukentėjusių nuo karės. Kolektoriais buvo J. H. Alikonis ir ponis Baniušienė. Surinkta \$6.05.

Aukojo šios ypatos: po \$1.00—F. Silvin, J. Ezitas, Zig. Muzikevičius; po 50c—Elzb. Alikonienė, F. Taraska, Vac. Sykora (čekas); po 25c—Viktoras Baniška, S. Stragauskas (abuda iš Norwood, Ia.), P. Milleris, A. Vasiliauskas ir B. Baranauškas; po 10c—A. Mayer, A. J. Miller ir B. Cizikuts. Viso krikštynose surinkta \$6.05.

Jurgis Pociavičia iš Foster, Ia., prisuntė dienos uždarbį \$2.00. Viso pasidaro \$8.05. Atėmus nusuntimo kaštus—5c, čekį \$8.00 asiūnčiau Lietuvos Gelbėjimo Fondo išdėdinti per "Lietuvos" redakciją. Visiems aukautojams tauriu ačiu. J. H. Alikonis.

Kvita. Aukos, \$8.00, gavome, ir jos bus pasiūtos p. T. Pauksčiui. Redakcija.

IS MAHANOY CITY, PA.

Nelaimė. Tunnel Ridge anglių kasyklose lietuvis Jonas Kovas, 22 metų, nukrito nuo 250 pėdų augstumo ir likosi užmuštas. Vėlonis buvo nevedęs. Amerikoje likosi brolis Juozas, o Lietuvoje senė tėvai. Priklausė prie Laisvės Sunų dr-jos. S.

IS PITTSBURGH, PA.

Suvažiavimas. Gruodžio 20 d. N. S. Pittsburgh'o dalyje buvo Pittsburgh'o ir apylinkės draugijų atstovų suvažiavimas reikale rinkimo aukų nukentėjusiems nuo karės. Atidarius p. P. Lepin suvažiavimą, pastarojo pirmininku išrinkta p. J. Parcevas ir sekretorium p. J. Baltrušaitis. Draugijų atstovauta aštuonios: Augšciaunius Prieglaudos Lietuvių Amerikoje 3 kp., Sv. Antano Dr-stė, A. P. L. A. 1 kp., A. P. L. A. 2 kp., Lietuvos Sunų Dr-stė, LSS. 6 kp., Lietuvos Teatr. Kuopa ir Dr-stė Sunų Lietuvių. Pabaigoje atvyko dar A. P. L. A. 4 kp. atstovai. Iš viso suvažiavime dalyvavo 27 atstovai.

Suvažiavime nutarta išrinkti vietinį komitetą aukoms rinkti, ir išrinkta nariai komitetan. Šisai komitetas veiks kaip Liet. Selp. F. skyrius. Išdėdinko kaučija busantį nustatyta, susinešus su centro komitete. Aukarinkius (kolektorius) pasiskirti palikta kiekvienai draugijai atskirai. Suvažiavimas išreiškė "pilną užuojautą" "bepartijiam" Brooklyno seimui, kuriam seimyninkavo socialistai. Pakelta dar klausimas, kad aukos eitų ne "kokiems dvarponiams", bet beturčiams. Paaiškėjus, kad ir gerai pasiturėjusieji prieš karę žmonės dabar gali matyti bado, priimta reikalavimas, kad pinigai eitų tiems, kurie tikrame varge ir skurde yra.

IS PAINSDALE, MICH.

Vietos lietuvių aukauja. Čia yra lietuvių nemažas būrelis. Iš jų atsiranda visokių: vieni dar atneša savo gimtini; kiti gi visai jau užmiršo ją ir nei pamano, kokiam baidam padėjime yra dabar Lietuva. Esama net tokių sąlenkėjusių, kurie negana kad patys nieko neaukautų, bet ir kitiems stengiasi užkenti jų darbe renkant aukas. Teisybė sakant, tasai kenkimas mažai ką atsiliepią aukų plaukimu. Susipratę lietuviai noriai aukauja.

Gruodžio 27 d. broliškos pašėlos Lietuvos Sunų Draugystė turėjo savo susirinkimą, kuriame likosi išrinktas aukų rinkimo komitetas, kurin pateko pp. B. Ališauskas, P. Gribulis ir J. Genis. Draugystė iš savo izdo paskyrė \$25.00 ir tarp vietinių gyventojų surinkta dar \$144.55. Visi tie pinigai pasiūta T. Pauksčiui, Pittston, Pa. Lietuvos Gelbėjimo Fondo išdėdinti. (Aukautojų surašas telpa kitoje vietoje. Redakcija). Vietos lietuvių nemano padėkoti



PRIE KARĖS VAKARUOSE.

Žemlapis, rodantis tą dalį vakarinio (Prancūzijos ir Belgijos) fronto, kame virė ir verda smarkiausi mušiai

surinktomis aukomis ir žada toliau vartoti pradėtąjį darbą. Žadama kas mėnu rinkti aukas. Garbė Painsdale lietuviams už tai! Nėra abejonės, kad vietos lietuvių, parodę savo susipratimą ir užuojautą savo kenčiantiems broliams, ir toliau neužmirš, ty, kurie Lietuvoje dabar kenčia tokį didelį skurdą ir vargą. K.

SO. BOSTON, MASS.

Sausio 1 d. 1915 m. Labdarystės Saleje Jaunimo Ratelis statė scenoje spektaklį "Ant Bedugnės Krašto." Susirinko žmonių apie 300. Vaidinimas nusisekė puikiai. Geriausiai atliko savo roles p-lė J. Dargutis (Magdės rolėje) ir A. Juodgudis (Juozo rolėje). Po vaidinimo buvo šokiai, kurie tiesiai kėlė vėlybą laikui. Vakaras patiko visiems. Visi turėjo progą pasilinksinti ir praleisti vakarą blaiviai. Vietos lietuvių giria savo jaunimą už darbštumą. Pradėta čia mokintis risti. Mokytojum yra p. P. Žilinskas, garsus lietuvių drutuolis.

Sausio 17 d. šiu metų pasimatyme su gerb. M. Petrausku, kuris duos koncertą So. Bostone. Po koncertui jisai mano vėl apsigyventi čia ir išnaujo pradėti darbuoti. "Gajijos" draugija jau parandavojo kambarį, kuriame žada būti atidaryta Lietuviška konservatorija. Vietos lietuvių nekanti laukia darbo pradžios.

Praeitais metais buvan Bostone p. M. Petrauskui, kai kurie socialistai bijojo ateiti ir mokintis dailės. Manoma, kad šimeti visi pavatiki piktumai ir partijos bus padėta į šalį ir visi tie, kurie myli dailę, myli muziką ir dainas, stovės išvien dirbti savo ir savo artimųjų naudai. Tikimasi, kad Bostono jaunimas, turėdamas tokius žymius veikėjus, kaip p. M. Petrauskas ir p. P. Žilinskas, pasinaudos proga ir savo gabumus dailėje, kuriuos jau spėjo parodyti nemažais esančiais, ir kuno mankštinimuose, tame žmogaus sveikatos ir jėgos šaltinyje. Tegul šie 1915 metai būs Bostono jaunimui pasisekimu metais.

Naris.

Iš Lietuvos.

NAUMIESTIS, Suvalkų Gub.

Kiek žinoma, Naumiestis vokiečių rankose buvo bene 6 kartus. Gyventojų visą laiką buvo labai mažai. Iš dvasiškių, rodos, vienas

tiktai pralotas Oleka visą laiką gyveno. Kai kurie rusų laikraščiai, pav. "Birz. Vied.", rašo, kad vokiečiai kunigus laikę pora savaitę kalėjime. Istikrųjų gi buvo taip: užėmę Naumiestį vokiečiai įsitaikė telefoną, kurio vielos buvo nušios, pro klebonijos langus. Kas tuo žin-kas nupjovė vielas. Įtartinai buvo vietos pralotas, bet magistras išaiskino dalykus ir pralotas buvo paleistas tą pačią dieną.

Nuo švinių sužeista du žmogų, sudeginta kelios dešimtys namų. Leveckio namuose sudegė A. V. knygynėlis ir daug gaidų, tarpe kurių 60 naujai surinktų dainelių su gaidomis ir M. Petrausko rankraščių "Birutė." Kalba, kad vokiečiai su kareivių pagalba "išrobavojo" sankrovą. Lietuvių sankrovos visai sunaikintos. Bažnyčia stovi, tik iš visų pusių gerokai apšaudyta, ypač bokštas, iš kurio kareiviai dabojo priešus. Vieles skylė pramušta lubose. Aprašyta taip pat visi namai vakarų pusėje. Tiltas sudeginta. Meštai (Naumiestio priemiesčiai) beveik sveiki išliko, nekaltant apie tvoras ir langus. Gyventojų Naumiestyje tik keli šeimynos.

Apie Naumiestį matyti sudegintų ukų; gyventojų labai mažai—vos kur-nekur užsilikę bulves kasinėja. Ariant ar šiaip dirbant ligi Vilkaviškio nebuvo matyti.

PILVIŠKIAI, Mariampolės Apskr.

Įėjus miestelin, tuojau gausi nesmagų įspūdį—tiltas sugriautas; vienas ant šėsupės, kitas ant Pilvės. Pats miestelis nelabai apdraskytas. Sako, buv vokiečiai atėję šventoriuje abazą susistatę, išsiklė Antanavo dvaro javus ir išsivežę Vokietijon.

KROSNA, Kalvarijos Apskr.

Krosnos apylinkėse nukentėjo gerokai; čia buvę mušiai, čia stovėjo abazai. Be tvorų ir triobų sienų neliko kitiems nei maisto, nei pašaro. Bažnyčioje vokiečiai nakvodavo; koncertuodavo ant vargonų (taip pat elgesi ir Naumiestyje), sako, buv šokę, dainavę. Kleboną uždardė kokion-ten pašūrėn, pastatė sargybą; mat, norėjo gauti pinigų.

Visur, kur teko būti, ukinkai nukentėjo: pašarai sumažinti, triobos ir tvoros apdraskytos, medžiai nukapoti. Nors mušio laukus suginamai netoli, nes patrankų šuvis kasdien beveik buvo girdėti, bet ramesni žmonės apsiprato. "Žagrė" neveikia: Mariampolėje, Vilkaviškyje, Naumiestyje ir Pilviškiuose.

Daug gerų sumanymų žuvo. A. Vaitiūno ir J. Valaičio rūpesčiu buvo berengiama statyti "Birutę" Naumiestyje, Kybartuose, Vilkaviškyje ir Prusų Lietuvoje. Mariampolėje A. Iešmant vadovaujanti buvo bepradėdą taisyti keletą vakarų Mariampolėje, Kalvarijoje, Birštone (Vilniaus gub.), Sintauje, Garlevoje, kurie taip pat dėl karės neįvyko. Naujai patvirtinta meno draugija "Sietynas" nebespėjo padaryti nei vieno susirinkimo.

Manau, kad ir daugiau gražių pradėtojo darbo sustojo. Ant galo pridursiu, kad nuo karės pabėgo beveik visi kunigai veikėjai, palikę draugijas su visais nariais, jų žodžiais betariant, Dievo apveizdai.

VILKAVISKIS, Suvalkų Gub.

Vilkaviškyje, mažas juedumas—dauguma išvažinėję. Lietuvių sankrovos išdraskytos. Keli tautiečiai susitarę parsigabeno prekių, ir "Žagrėje" parduvinėja. Sako, buv "Žagrė" buvus vokiečių išdraskyta.

Nuo Vilkaviškio, Mariampolės link, beveik visur žmonės jau gyvena namuose.

MARIAMPOLĖ, Suvalkų Gub.

Čia viskas lyg naujai, nors nevisai atgiję, po vokiečių apsilankymo. Galima gauti pas tautiečius beveik visokių prekių, nors "Žagrės" sankrova ir uždaryta. Vienas ukinkas V. B. gaves leidimą, pats važinėja Kaunan, ir turgaus dienomis, rinkoje parduvinėja prekes.

Dauguma pabėgėlių jau sugrįžo, kiti, kaip "Žagrės" direktorius J. Baltrušaitis, "Mariampolės ukinkų draugovės" agronomas J. Kriščiūnas, apsigyveno Maskvoje ir t.t. Nors čia pačtas eina, bet laikraščius gauname kai-kada 4—5 dienas vėliau.

Apylinkėse ukinkai "pabėgėliai" beveik visi sugrįžo. Linksmas pranešti, kad kaimiečiai beveik visi laikraščius skaito, ypač jaunimas. Rusų laikraščių taip pat gauname, dažniau naujų; mat, vietos knygyninkas J. St. du kartus savaitėje važinėja Kaunan tam tyčia, kad jų pargabenus, tik mums tat kiek brangiau atsineša. Uždarius alines, pilna arbatinių.

VIŠAKIO RUDA, Suvalkų Gub.

Čia karė žmonės gana gerokai privargino ir pagzdino ir daug baimės nevienam padarė, dažnai vokiečių žvalgams besilankant

AUGSTOJI PANEMUNĖ, Suvalkų Gub.

Panemunės valsč. sudeginta keletas kaimų, tarpe kurių didysis Rokų kaimas ir 2 palivarkai.

ALEKSOTAS, Suvalkų Gub.

Tame valsčiuje sudeginta 2 kaimai. Pyplių kaime 12 gyventojų, Karoliškių 3 gyventojai.

PAKUONIS, Suvalkų Gub.

Pakuonio apylinkėse pilna buvo privaziavusių žmonių iš toliau slėpti nuo karės. Žmonių buvo pilnos girios ir Nemuno pakrantės, labiausia po Darsuniškį, kad istikus pavojui, gaudų greičiau per Nemuną persikelti į Vilniaus gub. Vietos žmonių buvo prisiruosta daugybė duobių, kad reikale būtų kur pasislėpti. Apie Pakuonį visą laiką buvo ramu. Kalbama, kad suėmė čia keletą vokiečių šnipų.

VILNIUS.

Lapkričio 29 d., sekmadienį, Bonifratų bažnyčioje buvo laikomos pirmą kartą lietuvių pamaldos. Žmonių prisirinko kupina bažnytelė, todėl pavėlavusiems ir vietos nebeteko. Iš žmonių kalbų galima buvo spręsti, jog jie patenkinti galį klausyties pamaldų gimtajai kalbai. Kai kurie vis dėlto išsitarė, jog visi čionykščiai lietuvių negalėsia sustilti naujoji bažnyčioje, o Antakalnio gyventojams sunku ir nepatogu toli vaikščioti.

× "Saulės" kursų iškilmingas atidarymas įvyko lapkričio 7 d. Iškilmen atvyko Dvinskio karės apygardos viršininkas gen. Tumovas, Vilniaus gubernatoriaus kamerg. Veriockinas, Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. K. Michalkevičius, keli rusų valdininkai ir lietuvių veikėjai. Iš redakcijų pakviesta buvo "Vienybė," "Viltis" ir "Vairas." Nei "L. Žinių," nei "L. Uk." redakcijos kvietimų negavo. Pralabas sakė kun. Olšauskis ir kursų vedėjas J. Vokietaitis. Išties atsakinėjo gen. Tumanovas ir gub. Veriockinas. Visos prakalbos buvo rusų kalba. Apie kursų pavakrai kun. Olšauskis pasakė, kad ji Kristaus dvasioje vedama, dvasios Rusų valstybės ir lietuvių paliosavimo nuo lenkinimo. Laikė J. Vokietaitis prakalbos, jam priminus, kad dėl kursų atidarymo reikia duoti carui, armijai ir jos vyriausiam vadui, kursų klausytojų kelius kartus buvo sušaukta "ural," o po jo kalbos kurstytis choras du kartu pagiedojo rusų tautos himną "Bože, caria chrani."

—Kursų atidengimo iškilnė ant rytojaus plačiai buvo aprašyta rusų valdžios laikraštyje "Vil. Vestn." × Lapkričio 21 d. sugrįžo iš Suvalkų gub. A. Bulota, aplankęs dėl karės nukentėjusias vietas. A. Bulota buvo šiose Suvalkų gub. vietose: Augustave, Račkose, Bakarazave, Suvalkuose, Kalvarijoje, Mariampolėje, Vilkaviškyje, Aivite, Virbalyje, Kybartuose, Eitkuanose, Naumiestyje ir Širvintose.

× Karės metu Vilniuje apsigyveno daug lietuvių, kurie dėl karės turėjo išvažiuoti iš savo gyvenamųjų vietų; taip pat čia yra nemažai lietuvių-kareivių. Lietuviai pradėjo išrodinėti, jog dabar esamųjų pamaldų lietuvių kalba jiems permaza, nes visiems sueti vienon vieton sunku.

Dabar sužinoję, jog Vilniaus vyskupijos valdytojus Michalkevičius, sukvietęs lietuvių klebonus, pranešė, kad šventadieniais ir nedėdieniais 11 val. ryte bus lietuvių kalba pamaldos Bonifratų bažnyčioje.

ZAGARĖ, Siaulų Apskr.

2 klasėje valsčiaus mokykloje per metus buvo 5 mokytojai, dabar tik 2; kiti pašaukti kariumenėn. Daug dabar vaikų liko nepilduotų į mokyklą. Lietuvių kalba visiškai neįsigudoma.

× Čia iš vietinių kunigų ir šiaip pašalinių žmonių, susitvėrė tam tikras komitetas, kuris rūpinasi šelpimu pašauktųjų ir karę šeimynų ir suzeistaisiais.

—Sako, kad Žagarės klebonas kun. A. Račkauškas atsisakęs klebonauti. Greitu laiku žagariečiai tariasi susilauksį naujo klebono.

—Atsidarė pirmoji klasa augštesniosios pradedamosios mokyklos. Mokslas jau prasidėjo: įstojo į ją ir lietuviai.

× Pas mus buvo žymiai atpigę gyvuliai ir išdalies javai. Parsių

kas, už kurį pirmiau mokėdavą 4—5 rub., dabar 1—1½ rub., taip pat ir su paukščiais. Dabar kainos pradeda kilti. Krautuvsė kail tik atbulai: cukraus kapoto svarai moka 18 kap., smulkiojo—14 kap., muilo svaras—14 kap., žibalo svaras—6 kap.

ŠESUOLIAI, Vilniaus Apskr.

Valstiečiai nutarė paaukoti dėl karės nukentėjusiems suvalkiečiams po rugių ir bulvių asminką nuo dušios ir kitų dalykų, kas išsigalės.

ŠIAULIAI.

Kelios dienos atgal ištiko čia didelis gaisras. Užsidedę Nuroko odų fabrikas. Pereitą vasarą čia degė kitas odų fabrikas—Rogalino kuris su savo šeimyna net buvo kalinamas jį padegs, bet teismo buvo išteisintas.

× Mirusiojo apskrčio daktaro Bronovickio vieton paskirtas d-ras Ipolitas Žilinskas, buvęs ligi šiol Saulkėnų valdžios daktaru.

VIEKŠNIAI, Siaulų Apskr.

Čia buvo surengta rinkliava "Raud. Kryž." naudai. Dalyvavo mokiniai vietos augštosios liaudies mokyklos. Matant mokinių prieilankumą, žmonės noromis aukavo. Surinkta 204 rub. ir daiktų. Prie rinksiant auklėtiniai visa procesija tvarkingai perėjo gatvę. Parašai ant plakatu buvo rusų ir lietuvių kalbose. Tik parašų nesugebėta taisyklingai užrašyti.

PUMPENAI, Panevėžio Apskr.

Šie metai blogi sejasmosios žolėms kaip antai, dobilams, vikėms ir t.t. Pagal "Torg.Pr. Gaz." jų vaisius buvęs žemiau vidutinio Kauno gub. (Telsių, Raseinių ir Panevėžio apskr.), kitur gi vidutiniškas.

BIRŽAI, Panevėžio Apskr.

Vietos ligoninėje yra suzeistųjų kareivių 3 lietuviai, 3 lenkai, 4 rusai ir dar atvešę 15 žmonių. Žmonės čia atsidėję dirba, kad palengvinus kariaujančių vargą. Moteris mezza tai čulkes, tai parenka suzeistiesiems drabužių. Neseniai rinko tabaką dėl kareivių į pozicijas. Draugijų gyvenimas apmiręs. Gauname iš Vokietijos laišku, kuriuose balseiviai skundžias mažai valgyti gauną.

RASEINIAI,

Dvejus žydo Kaplano namus gaisras sunaikino, iš kurių ir prasiėjo jis, ir didelis Romerio rumus su dėsiais triobėmis. Tusos rumuose tilpo sekančios valdžios įstaigos: Apskrčio suvažiavimas (sjezd), Kareivių Valdyba Voin. Prisut. Bajorų Globa (Dvor. Opieka), pavieto Marsalkos rastiinė, jo kabinetas ir t.t. Jose sudegė didesnė dalis ten buvusių valdžios rakandų ir senas Sjezdo archivas su bylomis nuo 1874 m. iki 1910 m. Tie rumai buvo vieni didžiausių. Juose budavo daromi visoki susirinkimai bei suvažiavimai.

UKMERGĖ.

Suzeistiesiems gydyti ir padėti įsikūrė tam tikras komitetas. Itai sėdę gi miestelėnai, aplinkiniai dvarininkai. Aukos rinko daiktais iš aplinkinių sodiečių. Viskas padaryta lenkiškai: parašai, vardai, tik aukos ne, bet jos tautybės nežino.

KIZIAI, Mariamp. Apskr.

18 metų ukinkaitis Ks. Kizys, radęs, parsinešęs namon granatą. Noredamas pažūrėti, kas viduryje granatos yra, nusinešęs kluonan, kur darbininkai rugius kulė, bandė atsidaryti. Nepajagiedamas atidaryti užtaisytos granatos, atsinešęs kaltą, kirvį, pradėjo kalti. Tik staigiai granata plyšo su baisiausiu trenksmu ir sudraskė vaikiną taip, kad net viduriui atsiskyrė. Skeveldra suzeistas taip pat vienas darbininkas, tik nepavojingai. Ks. K. greit mirė.

Laikė laidotuvių vienas vaikas pasigyrė, kad jis išardęs dvi granatas, ir esą "nieko nekenkė."

VEIVERIAI, Suvalkų Gub.

Siuo laiku Veiverių apylinkėje pradėjo labai sirgti gyvuliai, ypač arkliai, ir daug stimpa. Štai, lapkr. 10 d. uk. Blažančio krito du ark-

Vienas 250 rub., kitas—150 r.
Užėjus kareiv, Veiverių mokytojų seminarija sustojo veikusi. Mokytojai ir inspektoriai išvažiuo, mokytojų taip pat nėra. Kuomet čia mokslas prasidės, nežinia.

IGLIŠKELIAI. Suvalkų Gub.

Girdėti, kad kur ten Igliskėliai—ar dar toliau piemenis rado keblolika šautuvų. Tuojau buv pasidavęs į "rusus" ir "vokiečius" įstai se "žvalgius" ir sulindę į skustuose kareivių apkasiose, pradėjo vien kitus šaudyti. Pasekėms buv tokios, kad vieną ("vokiečių") užmušta, rodo, du už tai, kad šie "rusų žvalgių" vieną sužudė.

GARLEVA. Suvalkų Gub.

Garlevos, Veiverių ir Prienų apeliokėse žymiai nupuolė arklių ir žasių kaimas. Pirma tris kartus buvo brangiau. Dabar žmonės džiaugiasi pigiau pirkti ir pigiau parduoti.

Dėl karės nepabaigta taisyti naujai statomoji mokykla ir nėra kur vaikų mokyti, pagaliau, paminas karės ir mokytojas. Kad nors dabar valstiečiai pasirūpintų pa baigti taisyti.

Nuo spalio 25 d. ligi lapkričio 10 d. Garlevos valsčiaus rastinėje buvo surašinėjami ukininkų karės nuostoliai.

Pradėta taisyti sugriautą bažnyčią. Taisomos sienos, dedamos lubos, spartai ir stogas. Norima pataisyti, kad žiemės laikui būtų kur žmonėms pasidėti. Žmonės iš kaimų eina dirbti prie bažnyčios. Daugelis ukininkų padovanavo lentų ir medžių ir jau gauta kiek pinigų iš izzo jos nuostolių atlyginimui.

Spalio 15 d. per Garlevą nuvežtas į Kauno ligoninę vienas Mariampolės apeliokės gyventojas, sužeistas per mūsų sprogstančios granatos. Kaip pasakoją, užmušta jo patį ir dvi dukteris.

KALVARIJA. Suvalkų Gub.

Vaidžios liepimu kraustosi iš Suvalkų gub. šio apskrčio gyventojai vokiečiai. Languma jų keliasi į Vilniaus gub.

MOCKAVA.

Mockavos gminos valstiečiai, paragintieji vietos dvarininko lietuvių Svidos, renka nukentėjusiems pasienio gyventojams javų ir kitų daiktų. Jie tikisi greitai laiku surinkti iki 300 pudų javų. Patsai Svida paaukojo 30—35 puskarčių miežių.

KAUNO GUB.

Žemaičių vyskupijos kunigų permains. Kun. Br. Žongolavičius paskirtas laikinai konsistorijos posėdininku. Naujosios Žagarės klebonas kun. Radeckas palikus uostas nuo vietos ir apsigyveno Zarėnų altarijoje. Buvusis katedros kam. kun. Juozapas Bala paskirtas į Naująją Žagarę klebonu. Sateikių fil. kun. Antanas Bajorinas—Kupiškių klebonu. Vajaiškių kleb. kun. Deveikis į Tauragnų kleb. kun. Jarašunas į Užpalių kleb. Elnos kleb. kun. Puraušis palieka savo vietą. Krinčino kleb. kun. Kozuchauskis ir Pamėnų kleb. kun. Viksa perkelti vienas kito vieton. Sankoto fil. kun. Kazimieras Bukantas į Židikių kleb. baigęs akademią kun. Penkauskis paskirtas Palangos gimnaz. kapelionu. Užpalių kam. kun. Armalis į Vajaiškių filiją. Kun. Konst. Jazdauskas—iš Vadvėgrių į Sateikių filiją. Raudondvario kam. kun. Vilaniškis į Vadvėgrių filiją. Palangos gimnazijos kapelionas kn. Hutoravičius į Šventibarsčią filiją. Skirsnemunio kam. kun. Kaz. Vilkickas į Šaukoto filiją. Perkelti kamendoriai: kun. Novickis iš Pasvalio į Užpalius, kun. Keraitis į Vyžuonų, kun. Ivoška iš Vėndžio galos į Ežvilka, kun. Braknys iš Ežvilko į Vėndžio galą, kun. Stasiulionis į Rietavą, kun. Gaičevskis iš Lydukių į Skirsnemunį. Paskirti kamendoriais naujai pasvesti kunigai: kun. Justinas Urbanavičius, kun. Jonas Gegžda į Kurkūs, kun. Vilgelmas Balandis į Aluntą, kun. Martinas Jonaitis į Pasvalį.

KARĖS VAIZDAI.

"N. Vr." šventikas A. Sege niuk'as rašo: "Pusiaukelyje nuo Vil kaviškio į Virbalį, 10 verstų nuo Prūsų rubežiaus prie nedidelio eže ro, gulį puikiai įtaisytas Alvitodva ras. Prie ežero ant kalnelio stovi senobinė katalikų bažnyčia. Čion per sv. Onos atlaidus susirinko daug tukstančių lietuvių iš parubiežio apskričių Suvalkų gubernijos. Tada čion susirenka ir daug lietuvių burtininkų—rustais veidais, kaltuotais plaukais, buriu raišuo—kurie pasekmingai prekiauja siurbėlėmis, užlietu skystimu nuo gyvačių dėl kiaučių nupenėjimo ir čielais rysuliais žolių ir sakų, ku rios gelbi nuo visokių ligų. Pasvėręjų už Alvitą, prasideda Virbaliaus pozicijos, ant kurių vo kiekiai turėjosi visą mėnesį, o pa čiam Alvitą, ant ežero kranto yra mūsų transijos. Daug švųjų vokiečiai paleido į Alvitą ir dideliame dvare nebėlio siveikos triobos—visos apgrautos arba kyšo didelėmis skylėmis. Dvaro savininkai išvažiuo, ir ap šaudymas užtikto tik vargšų darbi ninkų seimynas. Nelaimingieji po kulky krusa pradėjo blaškyties ir pagalios su savo moterimis ir vai kais prisiglaudė bažnyčion po glo ba sv. Onos. Viltis, kad šventos vietos pastogė bus išsigelbėjimu, pergalėjo žmonė se mirties pavojų ir bažnyčioje su skambėjo šventos giesmės, vaikų verksmas ir moterų garsus vaijoji mas. Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai. — Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

ro, gulį puikiai įtaisytas Alvitodva ras. Prie ežero ant kalnelio stovi senobinė katalikų bažnyčia. Čion per sv. Onos atlaidus susirinko daug tukstančių lietuvių iš parubiežio apskričių Suvalkų gubernijos. Tada čion susirenka ir daug lietuvių burtininkų—rustais veidais, kaltuotais plaukais, buriu raišuo—kurie pasekmingai prekiauja siurbėlėmis, užlietu skystimu nuo gyvačių dėl kiaučių nupenėjimo ir čielais rysuliais žolių ir sakų, ku rios gelbi nuo visokių ligų. Pasvėręjų už Alvitą, prasideda Virbaliaus pozicijos, ant kurių vo kiekiai turėjosi visą mėnesį, o pa čiam Alvitą, ant ežero kranto yra mūsų transijos. Daug švųjų vokiečiai paleido į Alvitą ir dideliame dvare nebėlio siveikos triobos—visos apgrautos arba kyšo didelėmis skylėmis. Dvaro savininkai išvažiuo, ir ap šaudymas užtikto tik vargšų darbi ninkų seimynas. Nelaimingieji po kulky krusa pradėjo blaškyties ir pagalios su savo moterimis ir vai kais prisiglaudė bažnyčion po glo ba sv. Onos. Viltis, kad šventos vietos pastogė bus išsigelbėjimu, pergalėjo žmonė se mirties pavojų ir bažnyčioje su skambėjo šventos giesmės, vaikų verksmas ir moterų garsus vaijoji mas. Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? — Iš Vilniaus, motina eigtava, tē vas pasimirė, man 14 metų. — Keturiolikos?—mustebė klaus ia,—bet kodėl tu toks mažas?—Ir mano tėvas buvo mažas... — Kaipgi tu čion patekai, nes tavo pulko šitame fronte jog nėra? — Mano pulkas sumuštas. Jis stovėjo prie Varšavos. Aš buvau sužeistas į ranką, gulėjau Vilniaus ligonbutyje, o dabar vėl noriu eiti karėn. — Ir kareivis gi, kurs sako, kad jo pulkas sumuštas,—daro priekais tų aficieris. Vaikiukas susigėdija. — Bet ar tu regėjai, kaip tavo pulkas buvo sumuštas?—Klausia berniukas. — Ne, nemaciau, tik aš buvau sužeistas, mane nuvežė, taigi ma

— Bet staigiu vokiečiai paleido į bažnyčią keletą žalpų iš armotų. Pradėjo griuti angstieji bokštai ir pirm besimeldžiantieji suspėjo atsi jiegti, kaip sugriuvo ir bažnyčios stogas. Tik nedaugelis suspėjo išsigelbėti, daugumas gi liko palaidoti arba sužeisti. Užmuštų ir sužeistų skaitlių vie tiniai gyventojai apskaitlinoja ant 40 žmonių. Tikrai sužinoti skaitlių nukentėjusių nepasisekė. Bažnyčia sudegė, o gulničios apl ink triobos paverstos į griuvėsius. Garbė kankiniams! Jų mirtis primena Romos Karaliaus Dieklek tiono laikus. Čia dėkinga medega poetui, ji turi būti teptoriaus nu tepliata art audeklo ir akieji se nekliai giedos po visą Lietuvą žu vasiems amžina atmintį." Mės Pilviškių stotyj (43 verstai nuo Kauno ir 28 verstai nuo Vir baltiaus), bet tikriausioje vietoje, kur prieš 2 mėn. stovėjo stotis. Dabar nuo stoties triobų pasilikto tik vieni griuvėsiai. Pusantro ver sto nuo stoties užsiliko darbininkų barakas, nedidelis medinis namelis, padalintas į kambarius—klėtkas. Čia tat ir įtaisyta laikinė stotis, kamba riai dėl sužeistų aficierių, belaukian čių sanitarinio traukinio, operaci jinė, valgio punktas ir t.t. Kas minuta skambina telefonas, tra ta telegrafo aparatas, girdžiasi unter-aficiero geležinkelio batalijo no paliepimai, kurs rokuojasi čia geležinkelio viršininku, taukuotame odo švarke ir su liktarna rankose. Ant durų "dežurnos" užrašas: "Inėjimas pašaliniams asmenims stropiai uždraustas," bet nežiurint į tai, kambarys perpildytas aficie riais visokio ginklo, gydytojais, ka rikais valdininkais formose, kokių ramiam laike nesutiksi. Visi lau čia išėjimo pakeimio, sanitarinio ar ba kokio nors kito traukinio, kad tik patektų į Kauną, kur visiems skubus reikalai. Lauke, prie menkos šviesos vie nintėlis liktarnos, po limpančius dūmblus ir lietim, vaikštinėja nu vargė aficieriai, gydytojai, sereris, kareiviai. Visi savo atydą atkreipia į mažą bernužėlį, kareiviskuose drabužiuose, su patronų dėžute prie juostos ir kareivisku šautuvu ran kose. Ant pažiūros teturi kokius 9 metus. Apstoja aficieriai, karei viai; prasideda klausinėjimai.

— Kas tu esi?—Litosanoris N pulko,—drašiai atsako mažutis, sto vėdamas "smirno." — Iš kur tu, ir kiek turi metų? —

NUO REDAKCIJOS

Viel laikraščiai skleidžiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji paeidomais turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasiekia sau teise atsinauinaus jai rankraščius trumpinti ir talstyti.

Netikėtumais laikraščiai rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autorius atgal jo išsiuntimo.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Darbai einant pirmyn. Kaip rodo paskutinės atskaitos, Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo yra \$1,740.87 (priskaitant tam \$500, paskirtus iš S.L.A.). Dalis pinigų, butent 2,000 rublių (\$1,000), sausio 2 d. Fondo izdėminko P. T. Paukščio jau išsiųsta Lietuvon. Fondas tokiu būdu jau suteikė pirmąją pagalbą nukentėjusiems nuo karės. Suprantama, ta suma drauge su išsiųstomis iš kitų Amerikos lietuvių šaltinių yra tiktai lašas toje begalinėje vargo ir skurdo juroje, kurioje yra šimtai tukstantų mūsų žmonių Lietuvoje. Piliškai suprantama, kad mūsų ankoms, nors jos ir kvegausiamis plaukiais iš Amerikos lietuvių, negalima bus padengti visos nelaimės, nes perdidelė ir perplati jėga yra, kad amerikiečiai savo skurdžiais skatinkais valiotų jį aplūpinti.

Tačiau visgi toji pašelpa, kaip maža jėga, yra laša, kuriai ne vienam nubraukus asaras, ne vienam suminkštins jo kieta likimą šioje žiaurioje valandose.

Aukos naudai nukentėjusių Lietuvoje nuo karės yra renkamos ne vien Amerikoje. Kaip matyti iš laikraščio pranešimų, Didžiojoje Britanijoje taipogi pradėta tasai patis darbas (nors tenai įvyko suskilimas tarp dešiniųjų ir kairiųjų). Rusų visuomenėje, kuri prie-lankiai ir gausiai atsiliepė ir raginiams šelpiti nukentėjusius lenkus, pakeltas klausimas, kad ir lietuviai, patekę po kruvinais karės raišais, būtų taipogi rusų šelpiami. Ši reikalą rusų visuomenė sutiko prielankiai, ir, kaip matyti, aukos nukentėjusių lietuvių naudai plaukiančios iš rusų. Lietuviai, išsiskleidę po Rusiją, subruzdavo savo brolius šelpiti. Galima tikėtis, kad ir kitose vietose, kur tik yra šios tokios lietuvių šelpimo būrelis, lietuvių gelbėjimo klausimas bus (rasi, jau yra) pakeltas ir visur jama, be abejonės, bus karštai priimta. Amerikoniškai gausiai aukauja nelaimingųjų belgų susilpimui. Pakelta klausimas ir apie lenkų šelpimą. Kaip buvo jau pranešta, tam tikslui jau esąs įkurtas tam tikras fondas čia Amerikoje. Lietuvių šelpimo reikale būtų kreiptasi ir amerikoniškai visuomenė. Butų labai gaila, jei toji mintis nebūtų įvykinta. Jeigu jina įvyktų, nelaimingųjų lietuvių naudai, kaip galima tikėtis, būtų sudėta dar tula pinigų suma, kartais, rasi, ir nemaža.

Sudėjus aukas, plaukiančias iš visų šaltinių, gausis sumos, kurios galės suteikti Lietuvai nemažą pašelpą.

Darbo pradžia tarp Amerikos lietuvių, imant omeninį tą suirutę, kuri iškilo dėlėi fondų, yra gan graži ir suteikia viltį, kad aukų rinkimas paskėmingai eis toliau. Kai-kas bijojosi, kad pirmutinis užsikalbėjimas praeis ir visai reikalas užmigs, kaip kad yra pas mus su daugeliu gražių ir reikalingų dalykų. Gyvenimas tačiau rodo ką kitą. Banga broliškų užuojautos palikties užjūryje viengėnėms pakilo augstai, ir nėra jokio pamato manyti, kad jina umai nuslūgtų. Amerikos lietuvių yra sunku išjudinti. Bet kuomet jie kartą tikrai, iš pačių pamatų susijudino, banga nuslūgs tiktai tuomet, kai reikalingasai darbas jau bus atliktas. Tas matyti iš vis smarkiau ir smarkiau plaukiančiųjų aukų. Dar yra daug vietų, kam, taip sakant, dirva nepaliesta. Daugelyje vietų darbas dar tiktai pradėtas, ir vargu yra nors viena kolonija, apie kurią galima būtų pasakyti, kad darbas joje jau užbaigta. Dabartinis laikas tai dar tik darbo augimo ir susitvarkymo perijodas. Artimiausieji mėnesiai: kaip galima tikėtis, suteiks progą matyti dar gausiau plaukiančias aukas negu kad iki šiol.

Darbo pasekmingumas turėtų priduoti mums visiems dar daugiau energijos. Turėtume veikti dar su didesniu uolumu. Dirva, it nors žplinkybės išdalies yra neprielankios, tačiau jeigu energijos ir pasisventimo užteks, tai vėliaus galėsime pasigėrėti savo darbu ir savo priedermių išpildymu. Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo augimas reikš Lietuvos našlių, našlačių ir varguolių skurdo mažėjimą. Aukos yra siunčiamos šitaip: ant Money Orderių, čekių ir t.t. užrašoma: T. Paukščis, Pittston, Pa., ir pasiunčiama J. O. Širvydai, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Businiųjų ateitį klausime. Kongrese dabar svarstoma ateivinis bi-lus, kuriame, kaip jau buvo "Lietuvos" minėta, yra paragrafas, išslykurio kiekvienam ateiviui (išslyskyrus kankinius už tikėjimą), prie jo įleidimo į Šv. Valstijas, būtų daromi kvotiniai, ar moka jisiai skaityti. Išskyrimas norima padaryti tiktai nukentėjusiems nuo karės belgams, kad jie būtų įleidžiami Šv. Valstijosna, nežinint to, ar jie moka skaityti ar ne. Apie tą belgams sumanytąjį išskyrimą dabar kongrese užvirė karšta kova.

Siomis dienomis Chicago's miestot advokatas, lenkas N. L. Piotrowski, kreipėsi į kongresą su prašymu, kad ir lenkai būtų palie-uoti nuo kvotinų, uždedamų pagal naująjį bilij. Savo nuomone apie lenkų išskyrimą p. Piotrowski remia tuom, kad lenkai taip pat nukentėjo nuo karės, kaip ir belgai, ir tai jie vienims suteikiama toksai palengvinimas, tai ir kitiems privalu būtų turėti tos pačios teisės. Ponas Piotrowski nutarė, kad vokiečių armijoje lenkų yra 350,000, rusų armijoje—700,000 ir įvairiose kitose šalyse apie 1,500,000. Tie lenkai kareiviai tapo čia kariauja prieš savo norą. Jeigu jie nemoka skaityti, tai tame jų, kas jų persekiojimų kaltė.

Visa tai, ką p. Piotrowski pasam-lė apie lenkus, yra lyginai teisinga (išslyskyrus skaitlines) ir kaslink lietuvių. Lietuvių ateivybė Šv. Valstijosna užėmė iki šiolie žymią vietą. Lietuvių ateivybė, dabar sulaukta, po karės išaugs, kaip ga-lima manyti, iki didesnių skaitli-nių, negu kad ji buvo pastaraisiais metais. Daugybė lietuvių plauks Amerikon daug didesniame varge negu pirmiaus. Šale reikalingumu įsipurinti šių ateivių priėmimu, apie ką prieš kiek laiko rašyta šiose skil-tyse, reikėtų pasirūpinti, kad at-lykintiems lietuviams nebūtų vykstantiems lietuviams nebūtų stotama kliūčių prie įėjimo šion šalin. Sumanytieji kvotiniai gali-buti klutim dideliu skaitliui lie-tuvių ateivių. Dėl to kluties daugelis gali gauti (ir gaus, jei bi-lusius galutinai pereis dabartinėje iš-vaizdoje) vargti didžiausią vargą, iš kurio galėtų išsibelgti, jei tasai paragrafas apie kvotinus nenūda-rytų jiem durių į Šv. Valstijas.

Kaip lenkas Piotrowski pakėlė kongrese klausimą apie savo vien-gėnčius, taip lietuviams reikėtų pra-bilti apie savo tautiečius. Šisai dalykas yra svarbus ir neatidėlio-tinas ilgan krepšin, nes, priėmus galutinai bilij, bus vėlu kas nors daryti. Reikalo svarbumas yra kiekvienam aiškiai matomas, ir to-dėl privalu būtų nesėdėti nuleidus rankas.

Žada citi juokų laikraštis. Mums pranešama, jog Philadelphiaje ža-das citi naujas pašėpos ir juokų laikraštis vien tik su piešiniais. Lei-dėjais busi J. Stibis ir Co. Sa-koma, buk medžiagiška parama laikraščio leidimui gaunama iš sve-tintaučių pusės.

S.L.A. Liet. Gelb. Fondas likvi-duota. "Vien. Liet." sužinojusi, jog įsteigtasai prie S.L.A. Lietuvos Gel-bėjimo Fondas likviduota ir visas darbas pavestas Lietuvos Gelbėji-mo ir Autonomijos Fondui.

"Laisvoji Mintis" persikelsianti Chicago. Pranešama, buk Dr. J. Štiupas perleidžias "Laisvąją Min-tį" p. Z. Vitkauskui, gyvenančiam Chicagoje, ir todėl ir patsai laik-raštis persikelsias iš Scranton, Pa., į Chicago, Ill. Apie tai praneša "Vien. Liet."

Idomi pastaba. "Vien. Lietu-venkų" praeitos savaitės numerio peržvalgoje tilpo sekanti pastaba: "Musų "bepartyviški socialistai" baigia semti iš Lallo žodyno visus žodžius, kurie priskaitomi prie "logiausių, ir vartoja juos priešais lietuvių ne-socialistus. Taip, vie-

lame "Naujiem" num. radome po-kiek sykių atkartota sekancius "perlus" ant ne-socialistų: egoistai, fanatikai, apgavikai, šmeižikai, politikierių šaika, krokodiliai, renegatai, tamsia tiksliai, begėdžiai, griovikai,

apjuodintojai, smalviriai, fakiarai, veliuo žandirami, Eremijai, šuna-karščiai, carizmo, idealogai, carizmo šėbrai, etc. etc.

"Tai tik iš vieno numerio. O kadangi tas laikraštis šitą patį at-kartoja kasdien, tai reikia atsivaiz-dinti, kaip šauniai jis "šviečia" sa-vo skaitytojus!"

Herbert Adolphus Miller.

Nacionalizmas Čekijoje ir Lenkijoje.

Niekas negali įspėti busiamosios politikinės organizacijos Europoje. Tradicijos, susivienijimai ir anti-patijos ir toliau tebeturės įtekms daugiau-maziau kaip ir pra-eityje. Tačiau yra tulų pamatinių samonės stovių, kurių išsivystymas padarė karę, apėmusią Europą, be-veik neišvengiama ir kurie jausis, kol politiska organizacija, esanti harmonijoje su jų reikalavimais, nebus atsieta. Šioji karė pavadinta rasių susidurimu—pangermaniz-mo prieš panslavizmą. Pamatine priežastis antagonizmo tarp šių dviejų žmonių dalių nėra nei ra-sinė nei ekonominė; jina yra psy-chologiška. Mēs vadiname ją na-cionalizmu.

Nacionalizmas yra grupės kova, kad užlaikis savo individualybę. Jisai yra net daugiau pamatinis ne-gu pats tikėjimas, ir, kaip tai bu-vo su krikščioniška bažnyčia išpra-džių, jo išaugimas iki milžiniško didumo buvo skatinamas akla kvai-lybe valdovų, kurie negalėjo pa-matyti, kad bandymas jį sutrinti buvo kelias padaryti jį augančiu.

Jisai yra giminingas patriotizmui, bet savo linijas praveda sulg gru-pinės samonės dēlei bendros kal-bos ir tradicijų, arba sulg pajau-timo kraujo vienuo per kokį nors bendrą protę. Jisai neatsako tau-tiniems rubežiams, bet greičiaus is-toriniams ar net įvaizdinims ru-bežiams. Jisai yra greičiau jausmo negu proto apsiereikimas. Galop, jisai yra pasipriešinimas žmonių, suprantančių savo bendrumą, prie-kontrolę įtakų, bandančių sumaikinti tą supratimą. Žinonu šios dvasios pavyzdį yra agitacija dėlėi airių Home Rule'o. Nacionalizmas nei-si-reikia tiek antagonizme link po-litiškos viršenybės, kiek pasiprieši-mu užmetimui kultūrinį įtakų, tarp kurių kalba paprastai yra svarbiau-siu įrankiu.

Seniaus karės aukos buvo už-mušamos arba pavergiamos; nau-jesniuose laikuose jos buvo da-romos pavaldiniais. Pastaruoju anžu, ir smarkiausiai pastaruoju dešimtmėčiu, visas pasaulis išvystė dvasią pasipriešinimo pavaldinio padėjimui—politikoj, kaip ir kul-tūroje—ir nacionalizmo dvasia vir-to viešpataujanti. Nacionalizmas išoko gyvenimam savo dabartinėje formoje taip greitai, kad pasaulis dabar, pirmą kartą, tarsi antipatija, kad, nepažindama čekų kalbos, jina kal-ba tiktai angliskai ir francuziskai.

Apie penkiasdešimt metų atgal keli čekai rašytojai buvo užtektinai drąsus, kad rašius savo kalba, vie-ton vokiškąja; nuo to laiko čekų dvasia augo, kol dabar nedraugi-gumas link vokiečių kalbos nevirto užsėdėdumu. Daugelyje restoranų visoje Čekijoje vyriausis tarnas re-guliariai apina svečius su aukų rinkimo dėze naudai "Mokyklų Motinos", kuri užlaiko viešas mo-kyklas čekų kalboje visose šalies dalyse, kame diduma yra vokiečių ir vokiškos mokyklos tokiose vieto-se yra valdžios užlaikomos. Neišvengiama šios tautinės dvasios pa-sekme yra laipsniškas vokiečių kal-bos prašalinimas. Pragos gatvės vokiečių kalba rėtai girdima, tuom tarpu kaip dešimtys metų atgal bu-vo mažai girdima kitaip šnekan-tėvai, kurie buvo išauklėti vokie-čių kalboje, mokina savo vaikus kalbėti čekiskai. Biznieriai kuol-jabusiai didžiuojasi, jeigu pasi-seka be vokiečių kalbos pažinimo, nes tas prirodas, jog Čekija pie-toja galę stovėti atskirai. Daugu-na senesnių žmonių pažįsta abi kal-bi lygiai gerai, bet jaunieji žino mažai vokiškai. Pragos univer-siteta baigusieji čekai studentai ne-žino gerai vokiečių kalbos, ir čekis-koji universiteto dalis yra daugiau negu dvigubai didesnė už vokišk-ąją dalį. Nacionalizacijos procesas tautos suvienijime eina pirmyn, nežinint draskančios vienuolikos

Europos žemlapi, negali būti an-žinai atidėliojamas. Kuomet Aus-trija pasisavino Bosniją ir Herze-goviną, jina pastumėjo į jėgas, ku-rios galutinai turi privesti ją prie sunaikinimo. Nors didžiojo ku-nigaikščio Ferdinando nutūdomas galėjo būti nepageidautas, jisai ta-čiaus buvo harmonijoje su nedrau-ginga dvasia slavų, kurie sudaro du trečdaliu Austrijos pavaldinių. Kiekviena slavų grupė turi savą labai išsivysčiusį nacionalizmą, jį jungtą su smarkiai besiveriančiąja panslavizmo samone. Visos sla-viskos kalbos yra artimai gimini-nės ir tarnauja kaip artimesni visų dalių susivienijimo, simbolis. Kaip organizacija, panslavizmas yra tiktai idealu. Tačiau, perma-tydamas pavojų nuo panslavizmo ir užbėgdamas jam už akių, Vokietijos kanceleris du metai atgal įvykdė ne-matyti iki tol karės mokesčius, ir tuom pastumė Angliją ir Francu-ziją į atsakančius padidinimus.

Čekai.

Dvi didžiausios slavų pavaldinių grupės, kurios išvystė nacionaliz-mą iki augščiausio laipsnio ir buvo įtekmingiausiomis auginime anta-timo kraujo vienuo per kokį nors bendrą protę. Jisai neatsako tau-tiniems rubežiams, bet greičiaus is-toriniams ar net įvaizdinims ru-bežiams. Jisai yra greičiau jausmo negu proto apsiereikimas. Galop, jisai yra pasipriešinimas žmonių, suprantančių savo bendrumą, prie-kontrolę įtakų, bandančių sumaikinti tą supratimą. Žinonu šios dvasios pavyzdį yra agitacija dėlėi airių Home Rule'o. Nacionalizmas nei-si-reikia tiek antagonizme link po-litiškos viršenybės, kiek pasiprieši-mu užmetimui kultūrinį įtakų, tarp kurių kalba paprastai yra svarbiau-siu įrankiu.

Vieną įdomiausių faktų, kurie Čekijoje ir ypatinai Praegoje pažymi taikos laikotarpį devynioliktojo am-žiaus pradžioje, yra tautos jausmo ir kalbos atgaivinimas. Didesnė Čekijos dalis, pirmiaus beveik suvokie-tinta, dabar vėl virto visiškai slaviš-ka. Tautiškoji kalba, tulų kalą tik-tai ukininkų vartota pakraščiniuose sry-tse, dabar yra liuosai ir aplamai ap-sviestųjų klasių vartojama daugumoje šalies vietų. Pati Praga, kuri tulam laikui buvo beveik lietuvių vokiško miesto išvaizda, dabar turi visišką slaviską pobūdį. Taipgi tautos li-te-ratūra, kuri buvo beveik palovusį gy-vuoti, yra labai gerai žydinčiame sto-ryje, ypat tautos universitetų įsteigimu. Jokiū kitu laikotarpiu ne-buvo čekų kalboje parašyta tiek daug ir taip brangių knygų.

Grafas Lützow pats turėjo anglė motiną ir vokiečių tėvą, bet jisai pats save skaitė pilnai susiliejusiu su čekiskuoju nacionalizmu. Grafiene yra duklė vokiečio kunigo iš Mecklenburgo, bet link vo-kiečių jaučia tokią antipatiją, kad, nepažindama čekų kalbos, jina kal-ba tiktai angliskai ir francuziskai.

Apie penkiasdešimt metų atgal keli čekai rašytojai buvo užtektinai drąsus, kad rašius savo kalba, vie-ton vokiškąja; nuo to laiko čekų dvasia augo, kol dabar nedraugi-gumas link vokiečių kalbos nevirto užsėdėdumu. Daugelyje restoranų visoje Čekijoje vyriausis tarnas re-guliariai apina svečius su aukų rinkimo dėze naudai "Mokyklų Motinos", kuri užlaiko viešas mo-kyklas čekų kalboje visose šalies dalyse, kame diduma yra vokiečių ir vokiškos mokyklos tokiose vieto-se yra valdžios užlaikomos. Neišvengiama šios tautinės dvasios pa-sekme yra laipsniškas vokiečių kal-bos prašalinimas. Pragos gatvės vokiečių kalba rėtai girdima, tuom tarpu kaip dešimtys metų atgal bu-vo mažai girdima kitaip šnekan-tėvai, kurie buvo išauklėti vokie-čių kalboje, mokina savo vaikus kalbėti čekiskai. Biznieriai kuol-jabusiai didžiuojasi, jeigu pasi-seka be vokiečių kalbos pažinimo, nes tas prirodas, jog Čekija pie-toja galę stovėti atskirai. Daugu-na senesnių žmonių pažįsta abi kal-bi lygiai gerai, bet jaunieji žino mažai vokiškai. Pragos univer-siteta baigusieji čekai studentai ne-žino gerai vokiečių kalbos, ir čekis-koji universiteto dalis yra daugiau negu dvigubai didesnė už vokišk-ąją dalį. Nacionalizacijos procesas tautos suvienijime eina pirmyn, nežinint draskančios vienuolikos

politiskų partijų įjegos ir aštraus dvasinio paskirstymo į katalikus ir anti-katalikus.

Septynių milijonų tautai, be abe-jonės, buvo skriauda atkirsti nuo savęs apsiubiančią vokišką kulu-rą, mokslą ir komerciją, bet net tie, kurie tai aiškiausiai matė, apsva-tytai padarė auką savo kovoje už dvasios laisvę. Kuomet mēs atsi-minsime, kad įtekmė yra vokiečių pusėje, tai suprasime šiame judėji-me tą patį asmenisko pasisekimo neatbojimą, kuris charakterizuoja tikėjimo entuziastą.

Čekų Nacionalizmas Amerikoje.

Čekų nacionalizmas yra stiprus taipogi Amerikoje ir išsireiskia žy-miausiai suorganizuotoje propagan-doje už laisvą mintį. Tai yra jdomi pati savyje istorija; jina yra minėtina, nes pirmiausiai jina yra išreikšimas istorinės neapykantos link katalikiškosios Austrijos, ly-giai kaip lenkiškoji katalikybė yra opozicijoje link pravoslaviškosios Rusijos ir protestoniškosios Prusi-jos, ir kaip airių katalikybė link protestoniškosios Anglijos. Kaip rusiškos cerkvės pamatymas pada-ronkė dviem, taip by kokios baž-nyčios pamatymas sustiprina čekų laisvamanybę. Vien Chicago's mieste yra dvidešimt septyni tukstantai čekų, kurie moka ketvirtines mokes-tis užlaikymui subatinių ir nedel-dieninių mokyklų, kuriose mokina-ma čekų kalba ir laisvamanybė.

Didisai Slavų Suvaizavimas.

Daugiau apimančią slaviskąjo na-cionalizmo forma yra panslavizmas. Milžiniškas žingsnis link jo sukris-talizavimo buvo padarytas tarptau-tinių slavų gimnastų suvaizavimu Praegoje 1912 m. Daugiau negu dvidešimt tukstantų ypatų daly-va; vienu laiku vienuolika tuk-stančių žmonių, šnekančių įvairi-mis kalbomis ir priskaitančių sa-vybe busiamus nežugių priešus, bulgarus ir serbus, darė drauge lengvos gimnastikos mankštinius. Lenkai neapyko, nes rusai buvo pakviesti, bet visos kitos slavų ša-los buvo atstovaujamos: slavokai, slovėnai, serbai, kroatai, bulgarai, montenegrai, rusinai, moravai, čekai ir rusai. "Slavie! Slavie!" buvo pamatinė nota kiekvienoje prakalboje, ir kiekvienas išsitarimas kėlė baisesių entuziazmą. Suva-izavimas buvo laikytas tuom pačiu laiku, kuomet olimpiškieji žaidi-mai buvo Stockholm'e. Pastarieji pakėlė didžiausį tarptautinį žingei-dumą, bet Pragos suvaizavimas, gimdęs žarijas, kurioms buvo lem-ta uždegti Europoje karę, praėjo visų, išskiriant slavus, beveik ne-patėmytas. Ketvirtis milijono len-kytojų užplaukė miestą, ir iliustru-ti parodos pranešimai pasiekė sla-viskojo pasaulio krastų. Kelio-mis savaitėmis vėliaus aš mačiau kelis juos prilipdytus prie sienos kaimietiškos dirbtuvės užpalkinuo-se Maskvos distriktoje. Vokiš-kieji laikraščiai Praegoje buvo pilni aprašymų apie Stockholm'o žaidi-mus, bet visiškai ignoravo savame mieste esantį suvaizavimą, į kurį jokis save gerbiantis vokiečiai ne-galėjo atsilankyti. Gatvės visur ži-bėjo vėliavomis, bet niekur nebuvo Austrijos vėliavos.

Slavų Upas Laikė Balkanų Karę.

Laikė Balkanų karę Austrijos grumojimas Serbijai buvo šokimu savsunaikinimam, nes toksai grumo-jimas turėjo pagimdyti slavų suki-limą. Kuomet čekai buvo sodina-mi į traukinis iš savo tarnavimo vietų, kad susimobilizavus prie Ser-bijos rubežius, jie giedoję pan-klavskąją hymną: "Hej Slovane," visų slaviskųjų tautų giedama, bet uždrausta Austrijos kareiviams, esantiems tarnystėje. Tai yra entu-ziasingas ir galingas hymnas, pil-nas padrasinimu. Slavams, sakant tiems, kad jų kalba nei jie niekuomet nebus, "nors vokiečių skaitlius būtų lygus skaitliui sielų pekloje." Apskaitliuojama, kad su-rie septynis dešimtis tukstantų jaunų vyrų išnyko Austrijoje, kuomet jie buvo pašauti kariumenėn; yra pilnas pamatas manyti, kad Austrijos slavų širdis ir šioje ka-rėje yra kitoje pusėje.

Lenkai.

Lenkai, rasi, suteikia augščiau-siai išplėtoja nacionalizmo pavyzdį. Jina niekuomet nebuvo žymia ša-lim, bet suvirš simtas metų atgal jina buvo laisva. Vokietija, Aus-trija ir Rusija pasidalino ją ir, vi-siškai ignoruodamos sociologijos dėsnius, stengėsi ją suryti. Nie-kuomet nebuvo kitos tokios atkak-

lios ir apsvaistytos pastangos iš-maikinti tautinę individualybę, bet jeigu kuomet nors buvo imperis-ko nevirškinimo atsitikimas, tai Lenkija buvo trijų chroniskų prie-puolių priežastin. Kvaila Bis-marcko politika, uždraudžianti len-ky kalbą ir brukanti jos vieton vo-kiskąją, ir panaši Rusijos politika su rusiskąja Lenkijos dalim gali-buti pavadinta pamatine dabarti-nės europinės suirutės priežastin, nes jina kalbos išlaikymą pavertė religija, ir kankininkystę už ją į-garbinimą. Lenkai mano, kad jų bažnyčios meilė yra dievobaimin-gumas, kuomet ištikrųjų jie yra ge-rais katalikais, nes jų religija yra Lenkija, ir katalikybė yra lenkų protestu prieš pravoslavišką Ru-siją ir protestonišką Prusiją. Man buvo jdomu pastebėti, kad lenkiš-kas ponas, kurio mokslas būtų pa-daręs jį silpnu kataliku kokioje nors kitoje šalyje, praedamas ru-sišką cerkvę, visuomet uoliau per-sižegno negu eidamas po sekan-čią katalikišką bažnyčią. Kiekvie-nas Rusijos arba Vokietijos ženk-las sako lenkui: "Būk geru katali-ku." Faktiškai, jokio atskiro ti-kėjimo forma niekuomet nėra taip tvirta, kaip dvasia nacionalizmo, kuriam jina dažnai gali tarnauti tiktai kaip symbolas. Lenkų at-kaklumas yra tam, kad radus koki nors budą priešintis įvairių kon-troluojančių valdžių planams. Pažanga, kaip politika, nėra jiems jdomi. Panslavizmas iki šiolie ne-virto pas juos skatinančiąja prie-žastim (motyvu), išdalies kadangi jų neapykanta link rusų iki šiol neprileido nei minties apie susi- vienijimą su jais. Kadangi jie yra skaitlingiausiais slavais, išskiriant rusus, savo skaitliu siekia ketu-ras dešimties milijonų (?) ir yra ag-vyresni visais nacionalistais, tai jie buvo viena svarbiausių priežas-čių sunkių apsiginklavimų draug Vokietijos ir Rusijos. Jeigu Ru-sijos pažadėjimas suteikti lenkam autonomiją už jų ištikimumą yra nuosirdžiai padarytas, tai Rusi-ja, aplinkybių spaudžiama, padarė žingsnį, kurį sveikas protas turė-jo jau senai padiktuoti. Sunku įsivaizdinti dalykų permainą, kuri, kaip to pasekmė, atsitiks tam len-ky. Be abejonės, to visko įtaka į panslaviskąjį susivienijimą bus la-bai didelė.

Tik, Gal Si Karę Paskutinę.

Karė buvo paskubinta ačiu tam, kad augstai organizuotosios tautos Europoje buvo iki tokiu dideliu laipsniui prisiruštosios prie karės, kad jos buvo nevirštos lygsvaros sto-ryje, kuris negalėjo ilgai išlaikyti įtempimo. Šioji karė turėtų ant visados nutildyti senąją dogmą, kad budu užlaikyti taiką yra būti pris-ruošus prie karės. Šioji karė, budama matoma klutim civiliza-cijai, yra, rasi, įžanga į galutinį tarptautinę taiką, nes laiko, reika-lingo fizikam atsigavimui, bus gana, kad suteiktis progą pri-eminui matomų sociologiskų prin-cipų, kurie negalėjo žengti pirmyn ačiu politiskam viduramžiniškumui artimoje praityje.

Vertė J. A.

(The North American Review).

Lietuviai.

Lietuvoje ir Finlandijoje apsi-reiskia tasai pats nacionalizmo dva-sios augimas, kaip kad Čekijoje ir Lenkijoje. Šiuose atsitikimuose ta-čiaus sukilimas yra prieš kultūrę įtekmę grupę, kuri nėra jų poli-tiškai valdovais. Lietuvių judėji-mas eina Lenkijoje (?). Keli sim-tmečiai atgal abi šali suvienyta valdo- vų vestuvėmis, ir Lietuvos val-džia bei kultura virto lenkiska. Lie-tuvių kalbą užlaikė kaimiečiai, kaip kad ir Čekijoje. Lenkai ir vokiečiai buvo žemės savininkais; lietuviai buvo darbininkais ir tarnais. Pas-taruoju dešimtmėčiu lietuvių su-sipratimas virto užsėdėdumu. Dau-gelis žmonių, esančių pilnais len-kais pagal kultūrą ir santikius, bet turinčių lietuvišką kraują, virsta lietuviškas dvasioje. Jie mokinasi kalbą nuo ukininkų ir pasirenka sau drangais kaimiečius greičiaus negu lenkus, kurių jie būtų įjėskoje dešimtys metų atgal. Po revoliucijai 1905 m. gimnazijose mokiniams buvo suteikta privilegija paimti ru-sų, lenkų arba lietuvių kalbą kaip savo mokymosi dalį, tuom tarpu kai pirmiaus vien rusų kalba bu-vo leista. Vienoje Vilniaus gim-nazijoje dešimtis metų atgal tris iš trisdešimties pasirinko lietuvių kalbą; dabar iš to paties skaitliaus lietuvių kalbos pamokas ima bent dvidešimtis. Šioji permaina yra nurodymų į judėjimo augimą tarp žmonių. Aš turėjau du studentų, kuriuodu kalba lenkiškai kaip pri-gimtąja kalba, o lietuviškai sulygi-namai sunkiai. Vienas yra pusiau lenku pagal kilnę ir išsimokino skaityti lietuviškai, atvaizavęs šion šalin. Lankydamas gimnaziją 1905 m. jisai pasirinko lenkų kal-bos paskaitas; jaunesnysis jojo bro-lis, dabar esantis gimnazijoje, prie-progos nekaltai kitaip kaip lietu- viškai, nors jojo motina visai ne-pažįsta tos kalbos, o tėvas ją ži-no tiktai truputį. Dar senesnis brolis, pasekmingas advokatas Pet-rograde, dabar mokinasi lietuvių kalbą ir jaučias pilnu lietuviu.

Suomiai.

Per šešis ir pusę amžius, suo-mius (fines) valdė Švedija. 1809 metuose jų šalį užvaldė Rusija. Ju-

jų kultura buvo nuolat švediska. Helsingfors'o universitete, kame dvidešimtis penki metai atgal visas darbas buvo atliekamas švedų kal-boje, dabar didesnis dalis yra finų kalboje, ir finų dvasia augte auga. Septyni ir pusę amžiai švediskos kultūros be mokslo finų kalboje neturėjo jokios pasekmės, išskiriant paskatinimą nacionaliam finų jaus-mui augti. Žmonės draugingai gy-vena kruvoje. Valdžia buvo vis daugiau rusiska, tačiau visiškai ne-matyti asimiliacijos ženklių. Hel-singfors'as ir kiti Finlandijos mies-tai išrodo daugiau kaip Detroit'as arba Washington'as negu kaip Petrograd'as, nors rusų įtekmė te-na veikia visas šimtmetis. Pavik-slai nacionalės dvasios išsiplė- jimo tarp kariaujančių tautų ir jų gali būti labai padidinti. Yra už-tektinai duota, kad parodžius, jog susidurimas Europoje nėra papras-tas, bet yra supintos socialės psy-chologijos pasekmė, ir jog šios įjegos, nežinint, kokia bus karės užbaiga, toliaus veiks, kol jų rei-kalavimai nebus išpildyti. Suor-ganizuoto panslavizmo nėra ko daugiau norėti negu suorganizuoto pangermanizmo, bet grupės laisvė yra outina žmogaus sielai ir turi atėiti. Panslavizmo svajonė yra galingu faktu kovoje už šią laisvę. Šisai socialis dēsnis, gulintis euro-pinės karės pamate, turi būti pa-zintas dabartinio milžiniško susidu-rino pasekmėje, arba taika nebus užtikrinta.

Tiki, Gal Si Karę Paskutinę.

Karė buvo paskubinta ačiu tam, kad augstai organizuotosios tautos Europoje buvo iki tokiu dideliu laipsniui prisiruštosios prie karės, kad jos buvo nevirštos lygsvaros sto-ryje, kuris negalėjo ilgai išlaikyti įtempimo. Šioji karė turėtų ant visados nutildyti senąją dogmą, kad budu užlaikyti taiką yra būti pris-ruošus prie karės. Šioji karė, budama matoma klutim civiliza-cijai, yra, rasi, įžanga į galutinį tarptautinę taiką, nes laiko, reika-lingo fizikam atsigavimui, bus gana, kad suteiktis progą pri-eminui matomų sociologiskų prin-cipų, kurie negalėjo žengti pirmyn ačiu politiskam viduramžiniškumui artimoje praityje.

Vertė J. A.

(The North American Review).

Lietuviai.

Lietuvoje ir Finlandijoje apsi-reiskia tasai pats nacionalizmo dva-sios augimas, kaip kad Čekijoje ir Lenkijoje. Šiuose atsitikimuose ta-čiaus sukilimas yra prieš kultūrę įtekmę grupę, kuri nėra jų poli-tiškai valdovais. Lietuvių judėji-mas eina Lenkijoje (?). Keli sim-tmečiai atgal abi šali suvienyta valdo- vų vestuvėmis, ir Lietuvos val-džia bei kultura virto lenkiska. Lie-tuvių kalbą užlaikė kaimiečiai, kaip kad ir Čekijoje. Lenkai ir vokiečiai buvo žemės savininkais; lietuviai buvo darbininkais ir tarnais. Pas-taruoju dešimtmėčiu lietuvių su-sipratimas virto užsėdėdumu. Dau-gelis žmonių, esančių pilnais len-kais pagal kultūrą ir santikius, bet turinčių lietuvišką kraują, virsta lietuviškas dvasioje. Jie mokinasi kalbą nuo ukininkų ir pasirenka sau drangais kaimiečius greičiaus negu lenkus, kurių jie būtų įjėskoje dešimtys metų atgal. Po revoliucijai 1905 m. gimnazijose mokiniams buvo suteikta privilegija paimti ru-sų, lenkų arba lietuvių kalbą kaip savo mokymosi dalį, tuom tarpu kai pirmiaus vien rusų kalba bu-vo leista. Vienoje Vilniaus gim-nazijoje dešimtis metų atgal tris iš trisdešimties pasirinko lietuvių kalbą; dabar iš to paties skaitliaus lietuvių kalbos pamokas ima bent dvidešimtis. Šioji permaina yra nurodymų į judėjimo augimą tarp žmonių. Aš turėjau du studentų, kuriuodu kalba lenkiškai kaip pri-gimtąja kalba, o lietuviškai sulygi-namai sunkiai. Vienas yra pusiau lenku pagal kilnę ir išsimokino skaityti lietuviškai, atvaizavęs šion šalin. Lankydamas gimnaziją 1905 m. jisai pasirinko lenkų kal-bos paskaitas; jaunesnysis jojo bro-lis, dabar esantis gimnazijoje, prie-progos nekaltai kitaip kaip lietu- viškai, nors jojo motina visai ne-pažįsta tos kalbos, o tėvas ją ži-no tiktai truputį. Dar senesnis brolis, pasekmingas advokatas Pet-rograde, dabar mokinasi lietuvių kalbą ir jaučias pilnu lietuviu.

AUKOS NUKENTĖJUSIEMS NUO KARĖS.

</

Z. Przybylski.

Draugu Susivaziavimas.

Vieno Veiksmo Komedija.

Vertė A. Matutis.

Mokyklos dieną atminčiai šį veikalelį aukauja gerbiama draugui Jonui B. Klorini.—Vertėjas.

Veikiančios Ypatos:

PONAS TOMAS RASTAUSKAS

JADVYGA } jo anukės

TERESA }

ZDZISLAVAS MERNICKIS, Teresos vyrais.

EDVARDAS }

ADOMAS } Zdzislavo draugai iš

JUOZAS } gimnazijos laikų

ROBERTAS }

PONI KATRYNA KORNALSKIENĖ

KLIMUTĖ

MILDUTĖ

MALTUTĖ

GASPARAS, tarnas

MAGDĖ, tarnaitė.

(Veikmė Atsibuna Kaime).

(Scena atvaidina mažą salioną; svarbiausios saliono durys—stiklinės, reginys į verandą ir daržą; po dešine pusei langas, kelios durys—kietkai, pavėslai; gilumoje ant stalo randasi smuikas).

SCENA I.

TERESA, JADVYGA, MAGDĖ, GASPARAS.

(Su uždangos atidengimu, ant verandos iš uždurių įbėga Magdė, Gasparas—po valandėlei įeina Teresa, gale per gilumą Jadvyga, neįdama žurstę gelii ir žaliųjų).

MAGDĖ (bardamasi ant Gasparo). Gaspare! bijok tu Dievo! Tėvonis tave iškatalins, kad arklių dar nepakinkei.

GASPARAS. Lai peria Antaną, man gi ne prie arklių: o kiek kartų jį šaukiau, tai jam vis viena, tik tai pypkė ruko, švilpauja ir urzgia: o bus kas, bus...

MAGDĖ. Oj, duociau jam aš pypkė—tai net visas ruktų. Jau ten jam tėvonis pašvilpus,—tūres net šokti.

GASPARAS. Kad net ir vakar ta pati pekla buvo namuose, juk nei ant valandėlės atsilso,—varinėja ir sukinėja į visas puses žmogų it verptuvą. Tai šian, tai ten.

MAGDĖ. Žiopyl,—verčiai užtylėtum ir liežuvį sukandęs turėtum. Tyliai, nes tėvoniene čia. (Teresa įeina, Magdė prisitartin prie josios). Gerbiamoji tėvoniene, su Antanu tai nei ruš iš vietos: arkliai nėra dar pokinkyti.

TERESA (priešingai prie lango). O, tai Dievo koronė su tais tinginiais!—Antanai, Antanai, skubiai užvažiuok, nes ponas baisiai rustauja. Reikėjo ankščiau užkinti,—pasivėlini į stotį. (Magdė). Šit čia raktai, eik su Gasparu į apačią, atneškite vyno ir alaus, bet podraug tēmykite, idant butelį nesudaužytumėte. (Vėl bėga prie lango). Antanai,—ką tu ten darai, dėlko gi neuvažiuoji? (Magdė). Magdūt, pasakykite šeimyninkei, kad čion tuojaus pribūtų. O kur yra panaitė?

MAGDĖ. Panaitė darže skyna gėles.

TERESA (skubiai). Paduokite man tas dvi kedas, reikia pastatyti prie stalo. Taip, taip—gerai. Eikite jau į apačią. Tuojaus, tuojaus, bet ką tokį dar norėjau pasakyti, arba ne—eikite jau į apačią.—Magdūt, pagalvės iš mano kambario užneši į viršų—ir tą kaidrą nuo fotelio. (Magdė ir Gasparas išeina; Jadvyga įeina, sėdama ant kanapės ir plaukščiūja gėles). Dviejm prisieisi nakvoti Zdzislavo kambaryje. Zdzislavas salione ant kanapės; du patalpinsime ant viršaus, o vieną vaikų kambaryje. (I Jadvygą). Vaikai su nešiotė guls tavo kambaryje, o tu pas mane.

JADVYGA. Gerai, gerai—kaip reikės, tai galėsiu pernaktuoti ir ant sienos. Man vis viena. Ar Zdzislavas jau išvažiuo?

TERESA. Dar ne. Jis net gali pasivėlinti per tą netikėlį Antaną. (Bėga prie šalinio durų). Zdzislai, Zdzislai—skubinkies, jau laikas, didis laikas.

JADVYGA. Butų puiki istorija, jeigu pasivėlintų į stotį. Ką gi jie pamanytų, jeigu Zdzislavo su arkliais nerastų laukiančio stotyje?

SCENA II.

TERESA, JADVYGA, ZDZISLAVAS, MAGDĖ.

ZDZISLAVAS. Ar Antanas užvažiuo?

TERESA. Dar ne. Gaisauja jau nuo valandos—tasai nesuoranga! Zdzislavas. A, po šimts tukstančių plynių, aš šiandien jį ir rugštį oboalį sutrinsiu. Išmesiu jį dar šiandien.

JADVYGA (priešingai prie lango). Jau užvažiuo—jau užvažiuo! TERESA. Mano mielas, tikrai nerastaukie ir neieškio; žinai pats, kaip aš to nemėgstu—ir tas pagalios kenkia tavo sveikatai.

TERESA (bučiuodamas pačią). Sudiev, sudiev, mano miela!—Bet dabokitė, kad ko nestigtų.

TERESA. Nieko nestigs. Bukie ramus—nieko nestigs—aš atmenu apie viską.

ZDZISLAVAS. O vaikai ar aprenkti?

TERESA. Pamatsi... Aprengiau juos it lėles. Zdzislukas išrodo it aniuolėlis toje baltose suknelėje. (Imituojant mažąjį vaikuką). O jis taip klausinėja, kas čia pribus—šokie svečiai... O, jau tai vaikai, nepasigėdinsi.

Zdzislavas (prispausdamas prie savęs pačią). Tikras esu, kad ir tavim nepasigėdinsi. Ir kada jiem pasakysiu su išdidumu: žiurkėte—štai mano pat! kiekvienas nulenks galvą pagarbos ženklui. (Bučiuoja ją kiekvienam sykui). Esi dora, gera, o šeimyninkė visa burna... Likiu sveika. Sudiev, Jadvyga—atminkie, jog jaunikačių turėsi iki ašų—bus net vienas poeta, o tu mėgsti eiles...

TERESA. Vaziuokie gi jau, vaziuokie—nebekalbėkie kvailybių! Leiskie mane, nes sutrinsi visą man suknią. E, Zdzislave, nedykaukie! JADVYGA (juokdamas). Kad ir jums nenusibosta nuolatos bučiuotis! Man gi nusibostų...

ZDZISLAVAS. Jau einu (išeina).

SCENA III.

TERESA, JADVYGA, MAGDĖ, GASPARAS, TOMAS.

(Gasparas įeina scenon vyno butelius, sudėius karbelin, Magdė pasukė jį. Ponas Tomas įeina iš savo kambario, žilas, tankus ir ilgi usai, pilku švarku apsivilkęs, rankoje laiko laikraštį ir akinius). GASPARAS (murmėdamas). Vilkiti ir vilkiti. (Balsiai). O kur tai padėti?

TERESA. Nuneškite į valgomąjį kambarį. Gaspadinė atėjo?

MAGDĖ. Laukia virtuvėje—o pagavės ir kaidra jau ant viršaus.

TERESA. Gerai. Eikite su manim.

(Teresa, Magdė ir Gasparas išeina).

JADVYGA. Gal dėdytė prie manęs atsisėsi ir pageltėsi man? Tai viskas numylėtų mūsų svečių priėmimui. Istikrujų, širdis plaka man it plaktuką. Gal dėdė nori persitikrinti?

TOMAS (sėdasi prie Jadvygos). Plaka tau širdutė, nes tikiesi pamatyti jaunus ir patogius vaikus.

JADVYGA. Neva aš jau prie vaikų ir pripratinta! Išsėda gi pas mus kokių vaikų? Net pro pirštus nei vieno jų nematyti. Aš net užmiršau, kaip vaikus išrodo...

TOMAS. Nu, nu, tikrai nenuoduokie taip. Aš žinau, jog čia tik vieni dėdai—aš senas, ponas Vincentas senas, kunigas Klebonas senas, net ekonomas ir-gi senas.

JADVYGA. Ot, dėdyte, ir klysti. Žinai, dėdyte, vienas Zdzislavo draugu rašo eiles. Teresos knygynėlyje randasi dū jo eilių tomų, moku jų daugel atmintinai... ir visuomet jomis gerėjus. Vėlei, vieną jo draugu tai gerai atsimenu.

TOMAS. Negali būti. O iš kur gi jį atmintum?

JADVYGA. Atvažiuo pas mus vakacijų laike du ar tris sykius. Jisai manęs gal nebepamena. Buvau tuomet dar maža, o jam jau usai pradėję buvo želti. Gal but, kad turėjo kokia aštuoniolika metų. Visuomet afeidinėjo į mano kambarį, nes ten budavo Pranė, siuvėja, ir prašydavo jos, kad jo kepturė sutaisydu.

TOMAS (musijuokdamas). Ir Pranė jam tą kepturę sutaisydavo?

JADVYGA. Sykiu taisydavo. Ar jis tai beatims?

TOMAS. Verčiau nepriminti jam nei tos adatos nei tos kepturės.

JADVYGA. Ho, ho, aš jam galėčiau labai daug dalykų priminti, nes ir su manim išdarinėjo visokių spūsus. Sykį leido man už kaklo dvi kirmelaiti. (Juokdamasi). O atsimeni, dėdyte, mano guvernante—tą prancūzė, poniją Perichon?

TOMAS. O kas gi tojo "bieso" neatsimintu! Matyti jos nenorėjau. Koks tai mano neapkenčiamas buvo sutvėrimas!

JADVYGA. Ji šėlo dėlei jo. Turėjo net jo paveikslą. (Pamėgdžiodama guvernante). "Ak, kaip mila vaigyna,—ak, kaip lingsma vaigyna—charmant garcon"... O nošį taip kraipė, kaip kralikas...

TOMAS (musijuokdamas). Kaip kralikas? O gal ir jį kepturę jam taisydavo? Ką?

JADVYGA (smarkiai juokdamasi). Nežinau, dėdytė,—nežinau... bet, kad nošį kraipė kaip kralikas—tai kraipė (abudu juokiasi). (Tasa seka.)

LIETUVON JAU PASIŪSTA 2,000 RUBLIŲ.

"Lietuvos" Redakcijon Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo valdyba prisuntė žemiaus talpinamajai laiską, kuriame pranešama, kad Lietuvon jau išsiųsta 2,000 rublių nukentėjusiems nuo karės suselpti. Laiskas pažymėta sausio 2 d. 1915 m. ir skamba:

Gerbiamoji Redakcija!

Su skaitytojais "Lietuvos" norime pasidalinti linksmą žinutę, kad šiandien p. T. Paukštis išsiuntė Vilniun 2,000 rublių pašelpai karėje nukentėjusių tautiečių. Tai yra 500 dol. nuo SLA, ir dalis šiaip suaukautų pinigų į L. G. ir L. A. Fondą. Garbė tautiečiams, kad taip trumpu laiku įstengėms suteikti nors nedidutę paramą alkstantiems ir šaltį kenčiantiems tėvyneje broliams.

Nepaiskime vos tik darbą pradėję! Nepaisykime, ką tuli naršioliai ilgiležvniauja, riejas, išmisloja ir purvais drabsto! Ne dabar laikas barniams! Dabar turime dirbti išsijuose. Čion ne garbgodumo ar vadovavimo dalykas, bet visų mūsų sagentinių pareiga.

Tik nepamirškime, kad prieš save turime didelį darbą. P pinigų reikia pašelpai badaujančiųjų, pinigų reikia ir autonomijos reikalams. Vienas ir kitas reikalas yra lygiai svarbus, pašelpa—dabar, o laisvės išgavimas—ateičiai. Europos lietuvių negali kalbėti apie autonomiją; mes jiems pareikime į pagelbą, ar net užvadukime toje valdoje. Stengkimės visur skelbti Lietuvos, Didesnės Lietuvos, viltis. Teisgirsta mūsų balsų ir Europa ir Amerika!

Kas nori gauti markučių ar palidųjimų už didesnes paaukautas sumas, tegul atsiskaukia pas T. Paukštį, izdininką (13 Mill st., Pittston, Pa.). Penkiacentinės markutės tapo išleistos knygelėmis, po 100 markučių kiekvienoje knygelėje. Knygelės kaina 5 dol.

Zinome, kad ne visiems pyragai ir Amerikoje; tačiau ar-gi mes savo vargą galime suliginti su vargu tautiečių ten, kur kariumenės grumėsi ant Lietuvos plotų, taip Didžioje Lietuvoje, kaip ir Mažonoje (Prusijoje)? Tyčia pir-nenname ir Mažąją Lietuvą, nors mažai tuomi tarpu iš jos žinių turime. Mės trokštame susivienyti, visi lietuviai kruvon sueiti; tad neužmirškime pratiesti brolišką savo ranką ir vargužiams Mazosios Lietuvos, kada jie pareikalaus.

Stokime į darbą visi, kiekvienas sulys savo išgalės! Nesibijokime, mės "perdaug" pinigų nesurinksi-me. Mės juk esame skurdžiai. Mės neprilygsime amerikiečiams, kurie belgams sudėjo nemažius kaip 1½ milijono doliarų. Bet ir mažomis aukomis daug asarų nušiuostysime ir daug vargo pa-

lengvinsime. O jeigu prisidėsime dar prie išgavimo autonomijos, tai patį savo skurdą ir bėdas lengvai užmiršit galėsim.

Atsiminkime, kad tėvynė pagelbos šaukias... Tad pajudinkime, vyrai, žemę!

J. Šliupas, pirm.

T. Paukštis, izd.

Tautininkams Basiorgani-zuojant.

Ilgai tikėtasi ir lauktasai visiškas tautininkų atskyrimas nuo kitų sriovių ir susiorganizavimas, kaip matyti iš laikraščių, jau rods, pradėtas. Jeigu taip, tai tegul bus man leista išreikšti keletą minčių apie tai.

Pirmas dalykas, kurį teko pastebėti tuojaus po paskelbimui apie tautininkų organizavimąsi, buvo pradėjimas socialistų ir klerikalų spaudoje smarkios agitacijos prieš tautininkų susiorganizavimą. Kaip socialistai, taip klerikalai pradėjo dėti visas pastangas, kad kaip nors užkenkus tautininkų pradėtamjam darbiui. Griebtasi visokių politi-kienskių krinkelų, kad visuomenėje iššautus neužsitikėjimą tautininkais, kad perstaciūs juos knoblogesneje šviesoje. Tautininkų susiorganizavimas bandoma perstatyti kaip grovimo darbas. Tie patys, kurie ištaisais metais kuosmar-kiusiai rėkė prieš tautinę vienybę ir visokiais pasiekimais jiems bu-dais stengėsi kenkti tos vienybės idėjai, dabar staiga pasijuto kno-tinčiaisios tos vienybės šalinin-kais ir tautininkus už jų norą su-siorganizuoti vadina ardojtojaus.

Nežinia, ar tie tautininkų prieša-i istikrujų taip mano ar patį save nori pertikrinti tame, ką jie rašo savo laikraščiuose. Tautininkai niekuomet nebuvo ir dabar nėra tautinės vienybės priešinkais. Tačiau jie mato tą vienybę, kaip susitarimą tarp atskirų sriovių bendrai veikti tokiuose dalykuose, kuriuose bendras veikimas yra galimas.

Iki šiolie tautininkai buvo nesuorganizuota masė. Senai reikalinga buvo jiems susitvarkyti, išsidirbti aiškia savo plati-formą, aiškiai išreikšti savo tikslus ir, sulys išdirbtojo plano, pradėti organizuotą darbą. Tai, ką šiandien tautininkai veiki pradėjo, yra senai užsivilkusio darbo atlikimas.

Tautininkų darbas nėra grovimas. Kad sutvarkius visą tautą, išpradžių reikalinga sutvarkyti atskiras dalis. Tą kaip sykis tautininkai dabar ir daro. Jie tvarko ir organizuoja savo sriovę. Tie, kurie tautininkų darbą nori apjuodinti ir perstatyti į grovimo darbu, arba gerai nemato, apie ką kalbą, arba tyčia viską išvirkščiai perstato ir, klaidindami visuomenę elgiasi labai nedorai.

Yra tokių, kurie sako, kad tautininkai neturi jokio idealo nei tikslų. Tautininkai esą tikrai kaž-kokia mase be formos ir be tikro vardo.

Istikrujų gi yra visai kitaip. Jie jau pačiame pamate skiriasi nuo

socialistų ir klerikalų. Socialistai tie laikraščiai nebutų galėję išsipla-tyti visą dabartinį gyvenimą žiuri sa-tinti kitokiais būdais, gal laikra-vo tolimojo idealo akimis. Jie čiu pavertimas į karčiaminių sąs-la-grija viską, kas jiems pasirodo vnyg buvo reikalingas jų laikra-š-netinkamu dabartiniame gyvenime. Čiū gyvybei,—jie, tų laikraščių lei-dažnai tasai grovimas yra musi-mas galva į sieną. Su aplinkybė-mis, su realiu gyvenimu visiška-i nesiskaitoma. Toliau būdu einant, šale blogų dalykų, kurių prasi-la-nimas yra naudingas, griauama ir tikrai naudingi dalykai. Tam, kad pasiekus savo tolimojo idealo, so-cialistams reikalinga žmonėse kuo-daugiausia neužsigandinimo da-bartinu gyvenimu. Juo daugiau bus tokių neužsigandinusių, juo daugiau kandidatų į socialistų ar-miją. Gyvenimo sąlygų blogumas yra neabutinai sąlyga, prie kurios socialistai gali pasekmingai veikti.

"Juo blogiaus, juo geriaus"—sako, socialistų obalsis. Juo blogiaus žmonėms, juo sunkesnis jų gy-venimas, juo daugiau vargo pla-čioms žmonių minioms—juo ge-riau socialistams, nes žmonių ne-pasitenkinime jie randa platesnę dirvą skelbti savo idealą, kurio gra-žumas ir prakilnumas yra neuž-ginčintinas, bet kuris gali būti sie-kiamas visai kitoniskais keliais. Socialistų obalsis: "Juo blogiaus, juo geriaus" yra žiaurus. Jisai nežiuri atskiro žmogaus palaimos. Jisai nežiuri nei minios gerbuviu. Atpenč, tuom obalsiu išreikiama noras, kad kaip atskiras žmogus, taip ir minia patektų kuodidžiausiu skurdan, nes tuomet, kaip augščiaus pažymėta, galima tikėtis pasekin-gai platinti tarp žmonių socialistų idėją. Žmonių gerbuvis ir pala-i-ma prie dabartinės tvarkos yra ap-sireikšimu, kludančiu socialistams plėtotis ir todėl negeiginu. Da-bartinio darbininko gerovė yra so-cialistų, sulys minėtojo obalsio, paaukojama siekiamojo idealo nau-dai. Juo daugiau darbininkas ba-dauija, skursta, juo greičiaus pri-trauksi jį socialistų idealo pusėn. Tokia yra socialistų mokslo dvasia.

Ta dvasia yra priešinga dabartinio darbininko palaimai. Jeigu so-cialistai kur soja už darbo sąlygų pagerinimą prie dabartinės tvarkos, tai jie tą daro pačių darbinin-kių ir gyvenimo spiriami ir prasi-žengdami prieš savo obalsį: "juo blogiaus, juo geriaus".

Taip yra su socialistais abelnai. Bet Amerikos lietuvių socialistai sudaro savo rūšies tipą, kuriai yra kemsningas ir pavojingas ne tikta darbininkui, kaip tokiu, bet ir abelnai žmogui ir podragu visai visuomenei. Lietuvių socia-listų spauda yra smarkiai išsiplati-nusi. Sakoma, buk socialistų laik-raštija turinti daugiau skaitytojų negu by kurios kitos lietuvių srio-ivės laikraštija. Taigi lietuviui so-cialistai turi geriausia progą skel-bti socializmo idealą ir platinti jį tarp Amerikos lietuvių. Geras so-cialistų laikraštis stovis turėtų reikšti, kad socializmo idėja pasek-mingai pridrygsta tarp Amerikos lietuvių, kad lietuvių socialistų skaitlius augte auga. Pažiūrėkime į Liet. Soc. Tenai vos apie 33 šimtai narių. Sulyginkime tą su socia-listų laikraščių skaitytojų armija. Skirtumas gaunasi tiesiog į akis mušantis.

Tokio keisto apsiereikimo prie-žastis labai lengva suprasti, jei pa-liūzūriti į pačių lietuvių socialistų laikraštiją. Jinai pilna visokių pliauskų, sensacijų, užsipludinėjimų ant pavienių ypatų, ypač ant žymesnių Amerikos lietuvių visuomenėje veikėjų; tenai rasi "rie-biausių" juokų, visokių "orakulų" patarimų, šlykščių karčiaminių pa-sakų apie kunigus ir jų gspadi-nes. Tie visi "riebumynai" prie-rie pirmiaus buvo susitelkę kuo-siliumu bary, lietuvių socialistų laikraščiuose gavo progą viešai pa-sirodyti ir savo bjaurumu aplieti Amerikos lietuvių visuomenę. Klia-sų kova likosi pakeista į žymesnių lietuvių biznierų bombardavimą į jų vardo teršimą visais galimai-būdais. Gerai žinomų lietuvių vei-kejų vardai ir privatiskas gyveni-mas išvilkta viešumon ir, pametus paskutinį padorumo krislėlį, valkio-ta, iškonevika. Prisitaikymas prie-zenų žmogus įgeidžiui reikia skai-tyti socialistų spaudos pasisekimo pamatu. Lietuvių socialistų spauda spausdintą žodį paver-tė į saliuinio girtuoklio rekvamą, užužemino spaudintą žodį iki pasku-tinio laipsnio. Jei spausdintas žo-dis pas mus šiandien yra visai mažai gerbiamas, tai už tą pirmoje vieto-jie padėka priklauso Amerikos lie-tuvių socialistų spaudai. Gal but,

Tautininkai gi tikėjimą skaito privatišku kiekvieno žmogaus da-lyku. Vienaipt tikintieji žmonės ga-li susivienyti savo tikėjimo parei-goms atlikti. Jie gali sutverti savą bažnyčią. Tačiau sutvertoji baž-nyčia neprivalo turėti, sulys tauti-ninkų manymo, jokio ryšio su po-litika. Bažnyčia užlaiko jos nariai ir joje atlieka savo tikėjimo parei-gas. Bažnyčia abelnai neprivalo kištiesi į visuomenės gyvenimą ir per prievartą stengtis paimti viešų reikalą sprendimą savo rankosa. Bažnyčios išvedimas politikos sry-tin, tikybinių reikalų supyninis su politiskuoju gyvimu yra tuom, kas vadinama klerikalizmu. Tai yra pavojingas apsiereikimas, ir tautininkai kovoja su juom. Sa-žinės laisvės nevaržymas tikėji-mo reikaluose, kiekvieno tikėjimo gerbimas yra vienu tautininkų obal-sių. Tasai obalsis griežtai skiria lietuvius tautininkus nuo lietuvių klerikalų, kurie norėtų ant visų Amerikos lietuvių užmesti savo baž-nyčios globą. Gerbdami kataliky-bę, kaip tikėjimą, tautininkai grie-žtai kovos prieš klerikalų pastangas katalikybę įtraukti politiskam gy-venimam.

* *

Iš visa ko augščiaus išdėstyto matyti, kad tautininkai iš pat pama-tų skiriasi kaip nuo socialistų, taip ir nuo klerikalų. Tautininkai nėra darbininkų prieša, kokias juos so-cialistai nori nupriešti. Jie nėra priešingi katalikų bažnyčiai, kaip tai klerikalai nori įkalbėti mūsų vi-suomenę. Darbininko gerbuviu pagerinimą nori pradėti ne obalsiu "juo blogiaus, juo geriaus", bet pagerinimu tų blogų sąlygų, ku-riose dabar yra darbininkas. Tikė-jimą ir bažnyčią tautininkai nori pastatyti tokin padėjiman, kad ne-butu varžomi kurio nors tikėjimo žmonės. Tautininkai stovi ant tik-ras laisvės, brolybės ir pakantos pamato. Jie nenori, kad lietuvis paimtų viršų ant lietuviu ir jį smaugtų.

Kaip visos tautos yra lygios ir brolingos, kaip žmonijos dalis, taip ir lietuviai yra lygūs ir bro-liai tarp savęs. Lietuvis lietuvių beremdami ir begelbėdami, galime užlaikyti savo vietą žmonijoje. Lavindami savyje lietuvi, galime iš-lavinti iš savęs žmogų. Išmoke gerbti lietuvi, moksimė gerbti žmo-tų. Skaistų rytojų galime pasta-tyti, pradėdami dabar, šioje die-noje, ir taisydami šios dienos klai-das.

Tuom vadovaujai tautininkai sa-vo darbe. Tuom pat jie skiriasi nuo tų visų, kurie padangėmis skra-voja arba traukia pračtin.

Tautietis.

PRABEGUS ŠVENTĖMS.

Oi tos Kalėdų ir Naujų Metų šventės! Ir vėl prabėgo jos, pa-liekdamos vieniems malonius atmi-nimus, kitiems—rūkutu. vos at-simenamų dienų glėbį. Prabėgo šventės, ir vėl kiekvienas stvėrėsi už kasdieninio darbo. Pažiūrėk-me, kaip mės praleidome jas.

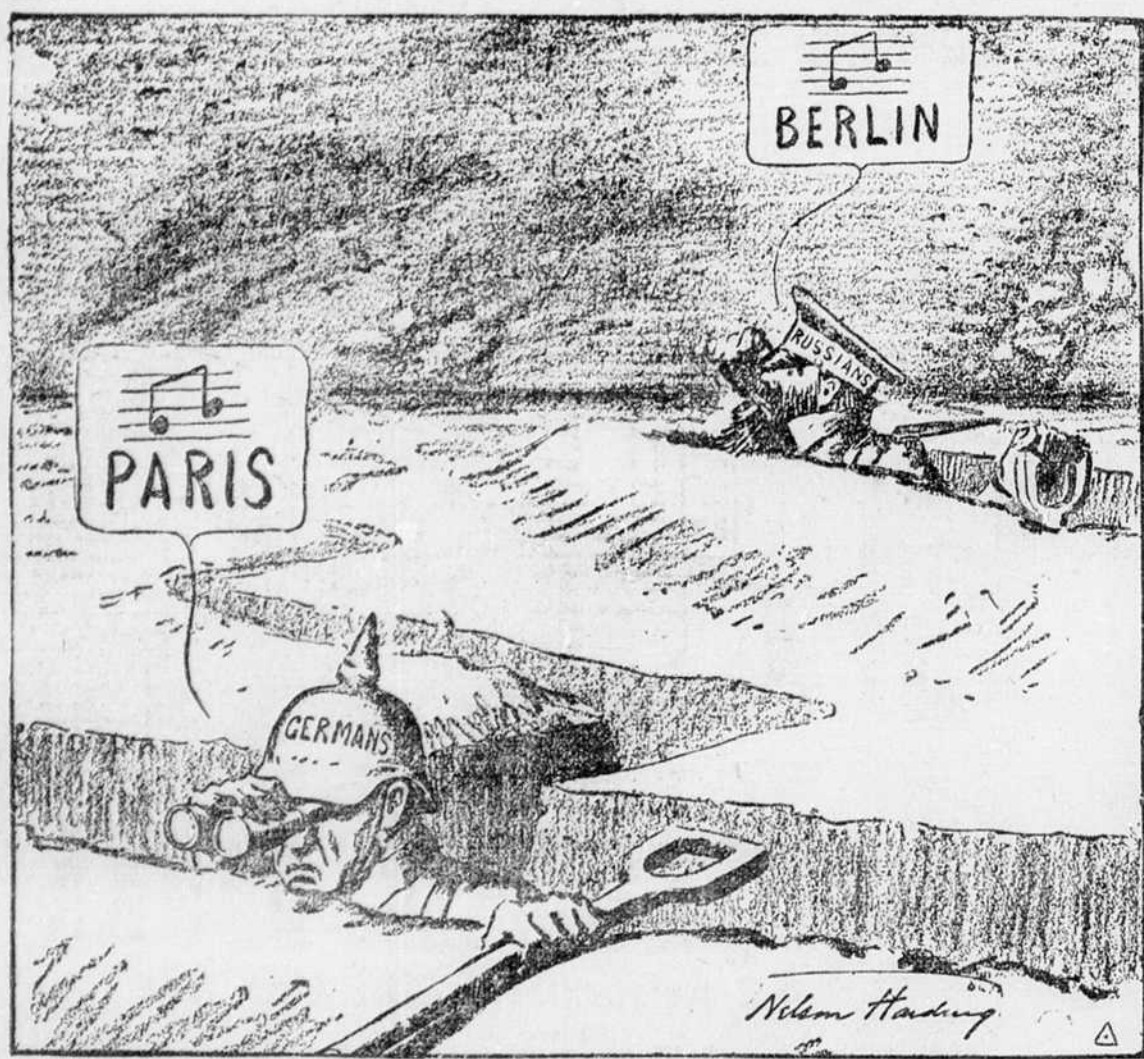
Kalėdos ir Nauji Metai yra šven-tėmis, brangiomis ne vien tikta krikščionims. Jos brangios kiek-vienam, kuriai gyvena krikščio-niskame pasaulyje.

Kalėdos krikščionims primena gimimą tu, kurisai uždėjo pamatus naujam, prikliaimui gyvenimui. Ne-krikščionims jos primena pasi-sukimą gantos gyvenime nuo mir-ties vėl prie gyvybės. Kaip vie-niems, taip kitiems jos yra atgi-nimo, naujo gyvenimo simboliu. Jos sukelia nuilsusiojo žmogaus krutinėje gaivinantį jausną, pa-žadina naują viltį, suteikia jėgos to-liau keliauti akmenotu gyvenimo taku.

Nauji Metai yra senų metų pa-laidojimas ir naujų pradėjimas. Tai yra laiko slenkstis, prie kurio pri-ėjęs žmogus atsizvelgia į prabė-gusįjį gyvenimą, į nuveiktus dar-bus arba veltui pražudytąjį laiką. Nauji Metai yra atskaityti prieš sa-ve, savo sąžinę, savo klaidų pana-tymas ir pasiryžimas jas pataisyti. Nauji Metai parodo, kas nuveikta, kas visai nepaliesta ir kas dar reikia pradėti.

Kalėdos ir Nauji Metai yra gra-žiosios ir rimtosios šventės, ku-rias susipratę žmonės ramiai ir iš-kilmingai apvaikščioja. Kaip mės lietuviai, tas šventės praleidžiamė

Mės (žinoma, ne visi) jas pra-leidžiamė dažniausiai papludę al-



TOLI BERLINAS NUO VISLOS, TOLI IR PARYŽIUS DAR...

—Harding in Brooklyn Eagle.

koholiuje. Pereikime per lietuvių. Į šiuos neskaitytus pastaruosius kolonijas švenčių metu ir rasime lietuvių as ir kreipiu savo žodį. Gel-
jas baisiausias išvaizdos. Regi-
bėkite savo alkoholiuje žyngiančius
nys prasideda dar prieš sventes. brolius! Kitaip, jie prazus alko-
Net bjauru žiūrėti, kaip lietuvių
gabena į savo stūbas bačkonis alų
ir deginę. Prie svaiginančių gė-
rimų jie mėgina linksmai praeiti
Kalėdas. Pradėję prie bačkos, bai-
gia labai dažnai policijos namuose.
Buvau nuėjęs po Kalėdų antritojus
į policijos stotį. Ten teko man
pamatyti sklepą, kupinai prikimstą
girtų, kruvinų, alkoholiu bjau-
riai dvokiančių... lietuvių. Ka-
daisia aš buvau kalbėdamas su tos
stoties kapitonu išsireiškęs, kad
amerikoniškai dažniausiai turi blogą
opinią apie ateivius, nes yra klai-
dingai iš kokių nors šaltinių pain-
formuoti. Kapitonas, nors ir tuo-
net man atsakė turįs iki valiai pri-
rodymų savo blogai opinią apie
ateivius, bet plačiau nepanorėjo
kalbėti. Šį kartą įsiai pats pirmu
dalyku užsiminė apie tai, apie ką
mudu anuo kartu kalbėjau:

„Tarnista aš dieną man nenorė-
jai tikėti, kad aš turiu užtektinai
prirodymų savo blogai opinią apie
ateivius. Eikšiu sklean.“ Nu-
ėjus mudiemui sklepan, sakė: „Čia
daugiančia sukimsta tamistos viē-
genčių, lietuvių. Juos sion vleton
atvežė, kaip gyvulius. Į juos čia
žiūroma kaip į gyvulius. Kiek-
vienas jų, jei nebus gabenamas
kalėjimui ilgesniam laikui, turės
užsimokėti nuo \$5 iki \$25 ir iki
\$50.00.“

Nuleidau akis ir negalėjau kapi-
tonui daugiau nieko atsakyti. Čia
buvo suvirs 100 žmonių, lietuvių.
Jie visi girti. Kokiam nors tikrai
svarbiam ir reikalingam dalykui jie
gailisi duoti centą. Atpenė, apdo-
vuoja prašytoją tokiais žodžiais,
kurie negreitai išnyks iš atminties;
ilgai įsiai savo brolio tautiečio
žodžių sunkumą. Čia gi policijos
stotyje lietuvių išmoka dešimti-
mės doliarų, neskaityto, kas iš-
mokama visokiems smadovakaciams
ir „perkaltėjoms.“ Kur gi dar
smuklininkas, kuris „išbandojo“.

Pas smuklininką lietuvis prage-
ria savo pinigų ir protą. Pakliu-
ves policijos stotin, turi šauktis
vėl to paties smuklininko, kad jį
išliuosuotų. Išliuosavęs, žinoma,
turi atgal eiti pas tą patį smukli-
ninką padėkavotų už išimimą iš
kalėjimo ir, nors pasiskolins pi-
nigų, juos prageria.

Po Kalėdų ir Naujų Metų šven-
čių lietuvių turtum kitame sviete
atsiduria. Rodos, kaip po kare: žie-
no veidas perskeltas, kito keli
dantys išnušti, trečio nosis ar ran-
ka sužeista ar sonas perdurtas. Be
skatiko pinigų, dažnai be darbo.
Patį ir vaikai ašarose ir nelaimėje.

Tai taip Amerikoje mūsų lietu-
vių perleidžia metines sventes.
Nors skaudu tą pasakyti, bet taip
yra.

Žinoma, aš čia nekalbu apie vi-
sus lietuvių. Turime mes ir pa-
vyzdinių lietuvių, blaivų ir dorų
žmonių. Bet kiek tokių yra?

SLA. ANTRASAI APSKRITIS PASIBAIGUS METAMS.

Kiekvienas geresnis ukininkas
metų pabaigoje perkrato visa tai,
kas per prabėgusius metus likusi
nuveikta. Gero ukininko pavyzdį
sekdamas, ir Susivienijimo Lietu-
vių Amerikoje centras daugelyje
Amerikos lietuvių laikraščių pa-
skelbė pranešimą, iš kurio galima
buvo pamatyti, kaip šioji didžiau-
sia Amerikos lietuvių organizacija
stovi. Iš to pranešimo, tarp kit ko,
suzinota, kad Susivienijimas iki
šių laikų jau septynis įsisteigusius
apskričius, kurių kiekvienas api-
ma gan didelius plotus, skartlin-
gai lietuvių apgyventus. Kiekvie-
nas apskritis susideda iš ištisos ei-
lės kuopų, kartais išimčių net
keliose valstijose.

Vienu tu apskričių yra SLA.
Antrasai Apskritis. Jisai, kaip ži-
noma, susideda iš kuopų, esančių
Illinoja ir gretimose valstijose. Dar
tiksliai metai laiko, kaip šiai apskri-
tis, kaip reikia, susitvėrė ir pradė-
jo veikti. Kas per tuos metus
nuveikta?

Chicagoje ir apilinkėje laike
1914 metų sutverta 6 naujos SLA.
kuopos. Apskričio įgiegnis įvairi-
ose kuopose surengta visa eilė
praktinių, arba bent parupinta kal-
bėtojų. Tose praktiose daly-
vavo kaip Susivienijimo nariai,
taip ir pašaliniai žmonės, kurių
daugelis, aciu girdėtos prakal-
boms, įstojo į Susivienijimą, ir di-
delis skaitlis pasidėjo prisira-
šyti. Visur praktiškos pasizymės
švartum, bėpatyviškumas, neuži-
sėdėjimui an privatisių asme-
nų ar partijų. Surengtose prakal-
bose klausytojai galėjo pasisenti
sai nemažai naudingų ir reikalingų
žinių kaip pašelpo, taip ir apšvie-
tos dalykuose. Tokiu būdu apskri-
tis surengtos prakalboms pasi-
darbo kaip pačiam Susivienijimui,
taip ir apšvietai abelnei. Per
visus metus buvo surengta apie 20
prakalbų.

Daugybė ypatai reikalavo per
metus iš apskričių įvairių paaiš-
kinimų apie Susivienijimą. Paaiš-
kinimai ir Mariampolės mergaičių
progimnazijos direktorius. Jisai
buvo atvažiavęs Amerikon su J.
Gabriu, kuris aiškėčiau jau iš-
važiavo Europon. Kun. Gustai-
tis išvažiavęs iš New Yorko Ar-
changeliaus laivų „Kursk“ sau-
sio 18 d.

SLA. 36-tos kuopos narių aty-
dai. Meldžiamė visų narių ne-
atubtinai ateiti į mėnesinį SLA.
36-tos kuopos susirinkimą, kuris
atsibūs šį nedėdienį, sausio 10 d.,
„Aušros“ svetainėje, 3149 South
Halsted st. Susirinkimas prasi-
dės 1 val. po piet. Malonėkt
pributi laiku, nes labai daug svar-
bių ir neatidėtinų reikalų lankia
įsprendimo. Ir tik tuomet kaip
36 kuopos vyriausybė, taip ir
išrinktųjų komitetų nariams sek-
sis tobulai ir nuosekliai atlikti
užleitas pareigas, kuomet visi
kuopos nariai su atsidavimu ir
stropiai teiks pagalbę. Tat,

— Naujus Metus sutiko ir
Lietuvių Regal Klubas savą va-
karu A. Olszewskio svetainėje,
prie naujo „Mildos“ teatro. Jau-
nimo burys skaitlėje apie 250,
linksmai palaidojo senuosius me-
tus ir su viltimis į skaistesnę
ateitį pasitiks nauuosius, linkė-
dami vienas kitam kuogeriausios
laimės. Linksmitasi iki 2 val.
nakties.

Išvažiavo kun. Gustaitis. Šią
sėdą išvažiavo iš Chicago kun.
M. Gustaitis, „Žiburio“ pirmi-
ninkas ir Mariampolės mergaičių
progimnazijos direktorius. Jisai
buvo atvažiavęs Amerikon su J.
Gabriu, kuris aiškėčiau jau iš-
važiavo Europon. Kun. Gustai-
tis išvažiavęs iš New Yorko Ar-
changeliaus laivų „Kursk“ sau-
sio 18 d.

SLA. 36-tos kuopos narių aty-
dai. Meldžiamė visų narių ne-
atubtinai ateiti į mėnesinį SLA.
36-tos kuopos susirinkimą, kuris
atsibūs šį nedėdienį, sausio 10 d.,
„Aušros“ svetainėje, 3149 South
Halsted st. Susirinkimas prasi-
dės 1 val. po piet. Malonėkt
pributi laiku, nes labai daug svar-
bių ir neatidėtinų reikalų lankia
įsprendimo. Ir tik tuomet kaip
36 kuopos vyriausybė, taip ir
išrinktųjų komitetų nariams sek-
sis tobulai ir nuosekliai atlikti
užleitas pareigas, kuomet visi
kuopos nariai su atsidavimu ir
stropiai teiks pagalbę. Tat,

— Naujus Metus sutiko ir
Lietuvių Regal Klubas savą va-
karu A. Olszewskio svetainėje,
prie naujo „Mildos“ teatro. Jau-
nimo burys skaitlėje apie 250,
linksmai palaidojo senuosius me-
tus ir su viltimis į skaistesnę
ateitį pasitiks nauuosius, linkė-
dami vienas kitam kuogeriausios
laimės. Linksmitasi iki 2 val.
nakties.

Išvažiavo kun. Gustaitis. Šią
sėdą išvažiavo iš Chicago kun.
M. Gustaitis, „Žiburio“ pirmi-
ninkas ir Mariampolės mergaičių
progimnazijos direktorius. Jisai
buvo atvažiavęs Amerikon su J.
Gabriu, kuris aiškėčiau jau iš-
važiavo Europon. Kun. Gustai-
tis išvažiavęs iš New Yorko Ar-
changeliaus laivų „Kursk“ sau-
sio 18 d.

SLA. 36-tos kuopos narių aty-
dai. Meldžiamė visų narių ne-
atubtinai ateiti į mėnesinį SLA.
36-tos kuopos susirinkimą, kuris
atsibūs šį nedėdienį, sausio 10 d.,
„Aušros“ svetainėje, 3149 South
Halsted st. Susirinkimas prasi-
dės 1 val. po piet. Malonėkt
pributi laiku, nes labai daug svar-
bių ir neatidėtinų reikalų lankia
įsprendimo. Ir tik tuomet kaip
36 kuopos vyriausybė, taip ir
išrinktųjų komitetų nariams sek-
sis tobulai ir nuosekliai atlikti
užleitas pareigas, kuomet visi
kuopos nariai su atsidavimu ir
stropiai teiks pagalbę. Tat,

— Naujus Metus sutiko ir
Lietuvių Regal Klubas savą va-
karu A. Olszewskio svetainėje,
prie naujo „Mildos“ teatro. Jau-
nimo burys skaitlėje apie 250,
linksmai palaidojo senuosius me-
tus ir su viltimis į skaistesnę
ateitį pasitiks nauuosius, linkė-
dami vienas kitam kuogeriausios
laimės. Linksmitasi iki 2 val.
nakties.

Išvažiavo kun. Gustaitis. Šią
sėdą išvažiavo iš Chicago kun.
M. Gustaitis, „Žiburio“ pirmi-
ninkas ir Mariampolės mergaičių
progimnazijos direktorius. Jisai
buvo atvažiavęs Amerikon su J.
Gabriu, kuris aiškėčiau jau iš-
važiavo Europon. Kun. Gustai-
tis išvažiavęs iš New Yorko Ar-
changeliaus laivų „Kursk“ sau-
sio 18 d.

SLA. 36-tos kuopos narių aty-
dai. Meldžiamė visų narių ne-
atubtinai ateiti į mėnesinį SLA.
36-tos kuopos susirinkimą, kuris
atsibūs šį nedėdienį, sausio 10 d.,
„Aušros“ svetainėje, 3149 South
Halsted st. Susirinkimas prasi-
dės 1 val. po piet. Malonėkt
pributi laiku, nes labai daug svar-
bių ir neatidėtinų reikalų lankia
įsprendimo. Ir tik tuomet kaip
36 kuopos vyriausybė, taip ir
išrinktųjų komitetų nariams sek-
sis tobulai ir nuosekliai atlikti
užleitas pareigas, kuomet visi
kuopos nariai su atsidavimu ir
stropiai teiks pagalbę. Tat,

lietuvių išvažiavimą pasiliksmini-
ma į Willow Springs, Ill. Išva-
žiavime, sale visokių pasiliksmini-
nimų, buvo ir visa eilė prakalbų,
kuriose klausytojai galėjo išgirsti
visą eilę daugių atsizymėjusių
lietuvių kalbų. Išvažiavimas bu-
vo pirmutiniu savo rūšies tarp
Chicago lietuvių ir nemažai prisi-
dėjo prie artimesnio Chicago lie-
tuvių susipažinimo ir susitarinimo
tarp savęs. Sutaistame dėl to
išvažiavimo programė tilpo ilgą
eilę nesestančių straipsnių apie
SLA. Programo egzempliarai li-
kosi plačiai paskleisti tarp Chica-
go ir apilinkės lietuvių. Tuom,
be abejonės, labai daug prisidėjo
prie išplatiniimo idėjos, kad lietu-
viai turi didelę pašelpinę savo or-
ganizaciją, kuri daugiau negu pil-
nai atstoja mažasias draugijėles ir
suteikia lietuviui prąga apsidrausti
ne kur nors pas svetintaučius, bet
savoje organizacijoje, kuri valdo
tas pats, kurisai apsidraudžia. Šios
tarpasavinės pašelpos idėjos išpla-
tinimas galima skaityti vienu svar-
biausių darbų, kuriuos atliko ap-
skritis. Tuom tarpu, rasi, tas taip
aiškiai nesijaučia, bet ilgai vis
didyn einantis Susivienijimo narių
skaitlis apskričio srityje parodys
tuos vaistus, kurių seklos dabar
uoliai sėjamos.

Apskritis gali pasigrožėti dabar-
tiniu savo stoviu ir viltinga akim
žiūrėti ateitin.

Antrojo Apskr. Valdyba.

LIET. MOTERIŲ „APŠVIETOS“ DR-
OS KURSŲ. Draugijų surengė
Mark White Square parkutyje,
29-tos ir Halsted gatvių kėrtė,
lavinimosi kursus, kuriuose mo-
kinama siuvimo, virimo ir anglų
kalbos. Siuvimo kursai prasi-
dėjo sausio 5 d. ir bus laikomi
kas utarinką. Anglų kalbos
kursai prasiėjo sausio 6 d. ir bus
laikomi sėdėdoms. Mokytoja
yra Miss Ruth Austin, viena ge-
riausių mokytojų šuv. Valstijose.
Prie šios mokyklos bus dar ir ver-
tėja lietuvių, taip kad kiekviena
mėginti ir moteris, nors ir ne-
mokanti angliskai, galėtų supras-
ti. Virimo kursai prasiėjo sau-
sio 7 d. ir bus laikomi kas ket-
vergas. Visos pamokos praside-
da 8 val. vakare. Už kursų lan-
kymą nieko nereikia mokėti.
Moteris ir merginos, kurioms šie
kursai yra labai naudingi, yra
nuoširdžiai užkviečiamos lanky-
tis. Lankyti kursų gali kaip
draugijos narės, taip ir ne-narės.

A. Misickaitienė.

Lietuvos naudai. Šį nedėdienį,
sausio 10 d. SLA. 139 kp. Stru-
milų Brolių svetainėje, kėrtė 107th
st. ir Indiana ave., rengia vakarą,
kurio visas pelnas eis naudai nu-
kentėjusių nuo karės. Vakarą pra-
džia 6:30 v. v. Bus vaidinama
komedija „Vienas iš Musų Tur
Apsivesti.“ Programe dar stovi
prakalbos ir dainos, kurias žada
atlikti L. M. D. „Aido“ choras.
Programai pasibaigus, bus balius.
Rengėjai tikisi, kad visuomenė pri-
jaus vakaro tikslui ir savo atsi-
lankymu vakarą gausiai sušels
savo viengėčius, nukentėjusių nuo
karės Lietuvoje.

Koncertas. Šį nedėdienį 3:30
val. dienos Mark White Square
svetainėje, 29-tos ir Halsted gat-
vių kėrtėje, bus pailinis koncer-
tas. Programą apsiėmė suruošti
Mrs. Helene Michelbacher, muzi-
kalio laikraščio „Musical Moni-
tor“ redaktorė. Įžanga uždyk.
Tikietsu galima gauti iškalno
pas Miss E. Harris ten pat sve-
tainėje.

AUKAUTOJU SURAŠAS IS
PAINESDALE, WIS.

Pavardės tu, kurie aukavo naudai
nukentėjusių nuo karės Lietuvoje
per Lietuvos Sūnų išrinktųjų aukarinkių
komiteta: B. Ališauska, P. Gribul
ir J. Genj.

Po \$1.00:
W. Taraskevičius, M. Bysturis,
W. Bysturis, P. Kadolekas,
S. Šeštokas, S. Kaludna,
S. Lopetta, S. Kapocius,
I. Kapocius, S. Gumbargis,
A. Kapocius, R. Ivanaukas,
A. Taconda, K. Veitkunas,
J. Jakninas, K. Voverunas,
J. Laurukėnas, I. Veitkunas,
I. Slavinskis, K. Veitkunas,
F. Ila, W. Uosior,
I. Mellus, K. Maslunas,
J. Maslunas, K. Maslunienė,
I. Kapocius, D. Melnikas,
T. Cernauckas, P. Baranaukas,
J. Kugis, R. Pacunas,
R. Sirvinkas, C. Liškauskas,
A. Ališauska, S. Šlaelis,
N. Paukštis, B. Puslus,
I. Pušvaškis, V. Pacionas,
A. Mickus, W. Pacinas,
P. Mackevičius, A. Klimas,
S. Kapocius, A. Trofijanienė,
U. Šnecas, K. Medeica,
J. Mimas, P. Šnecas,
W. Valaiga, A. Lukša,
S. Mickus, B. Bakanaukas,
M. Maslunas, A. Markunas,
B. Tolunas, G. Grihas,
K. Tyorkunas, K. Tyorkonas,
S. Valakas, F. Tyorkonas,
I. Markunas, A. Valangienė,
V. Zogas, F. Loska,
L. Markunas, I. Ropčka,
S. Gleznis, J. Genis,
P. Cereška, B. Ališauska,
V. Juhnėvičius, A. Juhnėvičienė,
I. Juhnėvičius, S. Ališauska,
P. Gribulis, S. Glibovičius,
I. Stasiunas, P. Ila.

Po \$0.50:
S. Tarondienė, K. Jonasas,
M. Puknis, K. Puknis,
R. Sakalienė, F. Mislunas,
P. Butelkis, A. Bokučius,
A. Cutas, I. Kruminas,
B. Pavidis, S. Tyorkonas,
S. Bulka, Z. Bulkinė,
A. Grabauskas, A. Jakninas,
C. Petkevičienė, S. Kisevičius.

Po 40c:
T. Storta, K. Pileckas.

Po 25c:
J. Kinkšta, V. Valkovičius,
I. Sekrečis, M. Gleznis,
S. Rutkauskas, A. Kotinas,
S. Purlas, R. Liškauskas,
A. Drukas, K. Kiselis,
I. Umbrosas, V. Pileckas,
I. Tamasunas, I. Kiselis,
K. Dandvilis, K. Štolas,
A. Kazlauskas.

Viso \$139.55.

Komitetas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. F. K. (Cleveland, O.). Peržiū-
rėsimė ir ką galėsime, sunaudosime.
p. Negavės Sėstis (Amsterdam, N. Y.). Peržiūrėsimė.
p. Farmeris (Peacock, Mich.). Tilps
sekančiam numeryje.
p. Kralikas (Philadelphia, Pa.).
Sunaudosime kitam numeriui.
p. O. B. (So. Omaha, Nebr.). Ne-
galėjo tilpti šiame numeryje. Bus
kitame.

Tiems, kurių raštai netilpo. Peržiū-
rėsimė ir ką galėsime, sunaudosime.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Vincento Jo-
načio, paelna iš Byatčių sod., Lygu-
mos vol., Slauilų pav., Kauno gub.
Jo paties, arba kas jį žino, meldžiū
atsisaukti adresu:
Jonas Jonaitis,
Box 494, Hurley, Wis.

Pajieškau Stanislovo Gaudėšiaus,
paelna iš Pareskės sodos, Telšių
pav., Kauno gub. Girdėjau, treti metai,
kaip atvažiavo į Baltimore. Turiu
svarbų reikalą. Meldžiū atsisaukti
adrsu:
Mr. Anton Bartash,
2315 W. 23rd st., Chicago, Ill.

Pajieškau Petro Tučiaus, pirma gy-
veno Chicagoj. Paelna iš Kauno gub.,
Kupiško parap., Gyvakarų sodos.
Tilpogi pajieškau Antano Lauclaus,
Kupiško parap., Gyvakarų sodos. Jų
pačių, ar kas juos žino, meldžiū atsi-
saukti antrašu:
Petras Laucius,
1601 Winter st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo sesers Agnėškos
Laurinavičutės, paelna iš Antanavos
sodos. Stakų parap., Raseinių pav.,
Kauno gub.
Pajieškau dar 2 pusbrolių Antano ir
Juozapo Baksačių, abudu iš Palsų
sodos. Jų pačių, ar kas juos žino,
meldžiū atsisaukti adresu:
Mr. Francis Laurmantis,
265 Samen st., Kenosha, Wis.

Pajieškau pusbrolio Pov. Smažo-
riaus, iš Kauno gub. Ukmergės pav.,
Subačiaus pacts, Paraščiu viena-
sėdžio. 3 metai kaip prapuoė iš
Clevelando, O. ir nėra žinios, kur di-
grova. Buk žadėjęs važinoti į Win-
griova, W. Va. bet nieko tikrai ne-
žinia. Turiu labai svarbų reikalą su
juom. Meldžiū jo paties, ar kas apie
jį žino, pranešti šiom adresu:
M. Simonis,
2012 St. Clair ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

Pajieškau Juozapo Bruzo, paelna iš
Kražių parap., Raseinių pav., Kauno
gub. 3 metai kaip gyveno Chicagoje.
Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsi-
saukti adresu:
Mr. Ben Trakshel,
4503 So. Wood st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Grozin-
skio ir Onos Norėkaitės, paelna iš
Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės
parap., Dedeletyk sodžiaus. Meldžiū
jų pačių, arba žinančių pranešti ad-
rsu:
Joe Grozinskis,
1122 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalaujama daugiau apsigyvento-
jų Utah'os rusiškioje kolonijoje. Ko-
lonija turi apie 60 seimynų lietuvių,
latvių, rusų ir lenkų. Žemė yra labai
naši, gausi geru vandeniu, žemės kai-
na yra pigi. Apsigyvenantiems su-
teikiama paspirtis. Chicago's proper-
ty's primama malnais už žemę.
D. Bulvahn, Russian Colony,
Walker Bank Building,
SALT LAKE CITY, UTAH.

BEDARBIŲ PROGA.

Reikalaujama žmonių važiuoti sykiu
su mumis apžiūrėti farmas Lietuvi-
koje Kolonijoje Louisiana valstijoje.
Norintiems pirkti kelionė dykai bus
tik vieng akis sausio mėnesyje.
Susizinkite iš anksto kreipdamiesi
ypatiskai ar laišku:
St. Drangica,
3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.

DRAGIŲ REIKALŲ!

AUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT.
KLUBO ADMINISTRACIJA.

Chicago, Ill.
J. Jankauskas, Pirm.,
3252 So. Halsted st.
A. Zalatorius, Pagalb.,
917 W. 33rd st.
D. Gulbinas, Prot. Rašt.,
3443 Auburn ave.
P. Moriejunas, Turty Rašt.,
2212 Auburn av.

Silpni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

Septyni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

Septyni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

Septyni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

Septyni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

Septyni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

Septyni raumenys, nualsinti persi-
dirbinu, ras geriausią pagelba Tri-
ner's Liniment'e, kuris sustiprins ir
atgaivins juos. Geras neuralgijoje
ir raumenų reumatizme. Kaina
50 arba 25c, per pačią 60 arba
35c.

visi stokime darban. Nepamir-
kit, ateidami, atsivesti kandidatų
į narius SLA.

Siame susirinkime užims savo
vietas priešmetiniame susirinkime
išrinktieji kuopos viršininkai.
Šiu metu valdyba susideda sekan-
čiai: pirm.—Dr. A. L. Graiču-
nas, vice-pirm.—A. Rudauskas,
izd.—F. B. Bradchulis, prot. rašt.
—V. Valentas ir fin. rašt.—A. L.
Bradchulis. Doktorais-kvotėjais
yra Dr. J. Kulis ir Dr. Z. Sla-
ciūnė-Rutkauskaitė. Siame susi-
rinkime bus išduota atskaita, ku-
ri rodo \$1,676 įplaukų per visus
metus. Kuopos Valdyba.

Liet. Moterių „Apšvietos“ Dr-
os kursai. Draugijų surengė
Mark White Square parkutyje,
29-tos ir Halsted gatvių kėrtė,
lavinimosi kursus, kuriuose mo-
kinama siuvimo, virimo ir anglų
kalbos. Siuvimo kursai prasi-
dėjo sausio 5 d. ir bus laikomi
kas utarinką. Anglų kalbos
kursai prasiėjo sausio 6 d. ir bus
laikomi sėdėdoms. Mokytoja
yra Miss Ruth Austin, viena ge-
riausių mokytojų šuv. Valstijose.
Prie šios mokyklos bus dar ir ver-
tėja lietuvių, taip kad kiekviena
mėginti ir moteris, nors ir ne-
mokanti angliskai, galėtų supras-
ti. Virimo kursai prasiėjo sau-
sio 7 d. ir bus laikomi kas ket-
vergas. Visos pamokos praside-
da 8 val. vakare. Už kursų lan-
kymą nieko nereikia mokėti.
Moteris ir merginos, kurioms šie
kursai yra labai naudingi, yra
nuoširdžiai užkviečiamos lanky-
tis. Lankyti kursų gali kaip
draugijos narės, taip ir ne-narės.

A. Misickaitienė.

Lietuvos naudai. Šį nedėdienį,
sausio 10 d. SLA. 139 kp. Stru-
milų Brolių svetainėje, kėrtė 107th
st. ir Indiana ave., rengia vakarą,
kurio visas pelnas eis naudai nu-
kentėjusių nuo karės. Vakarą pra-
džia 6:30 v. v. Bus vaidinama
komedija „Vienas iš Musų Tur
Apsivesti.“ Programe dar stovi
prakalbos ir dainos, kurias žada
atlikti L. M. D. „Aido“ choras.
Programai pasibaigus, bus balius.
Rengėjai tikisi, kad visuomenė pri-
jaus vakaro tikslui ir savo atsi-
lankymu vakarą gausiai sušels
savo viengėčius, nukentėjusių nuo
karės Lietuvoje.

Koncertas. Šį nedėdienį 3:30
val. dienos Mark White Square
svetainėje, 29-tos ir Halsted gat-
vių kėrtėje, bus pailinis koncer-
tas. Programą apsiėmė suruošti
Mrs. Helene Michelbacher, muzi-
kalio laikraščio „Musical Moni-
tor“ redaktorė. Įžanga uždyk.
Tikietsu galima gauti iškalno
pas Miss E. Harris ten pat sve-
tainėje.

AUKAUTOJU SURAŠAS IS
PAINESDALE, WIS.

Pavardės tu, kurie aukavo naudai
nukentėjusių nuo karės Lietuvoje
per Lietuvos Sūnų išrinktųjų aukarinkių
komiteta: B. Ališauska, P. Gribul
ir J. Genj.

Po \$1.00:
W. Taraskevičius



EARL KITCHENER

FELDMARŠALAS KITCHENER,

energiškas anglų karės ministeris, kuris iki pavasario žada pastatyti dar daugiau negu milijoną naujos kariuomenės.

Reikalaujame:—vyru, norinčių mokintis agentystę; mes išmokysime dykai vakarais į trumpą laiką ir duosime darbo už užimtą, kuomet gali padaryti didelį pinigą. Nuolatiniams, svarius ir malonus darbas; lengvai išmokti. Nereikalaujame anglų kalba (jeigu nemoki), nes yra užtikrinta visokios rūšies mokymo tarp lietuvių ir lenkų po visą Ameriką.

Adresuokite iš visur taip:
Manager's Desk,
Room 24,
154 W. Randolph st.
Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parduodama: mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4200.00, mažą sumą įneš, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėsių.

Atsiskaiti: A. Olszewskio Banko, 3252 So. Halsted st.

Kas turi \$500 gali įsigyti du mūrinių namų keturioms šeimoms, nes geras randas. Netoli nuo Halsted gatvės ir kitų tramvajų. Likusi suma dalis labai lengvomis išlygomis. Atsiskaiti: A. Olszewskio Banko, 3252 So. Halsted st.

Kas turi \$1,000 gali įsigyti gerą mūrinių namą prie Halsted gatvės, tarp 31-ros ir 33-čios gat. Namas atneša gerą randą. Likusi išmokėjimui suma leidžiama lengvomis išlygomis. Atsiskaiti: A. Olszewskio Banko, 3252 So. Halsted st.

ATVIRI LAISKAI!
20 Centų už 100.
\$1.50 už 1000. Prisiųsk 2 centų, o gausi prekių sąrašą ir pavyzdžius.
J. Dambrauskas,
1017 Carlton st., Philadelphia, Pa.

Parsiduoda: farma, 40 akrai derlingos žemės Michigan Valstijoje, dėl svarbios priežasties parsiduoda vienu šimtu dolerių pigiau tikros kainos; atsiskaiti:

Veronika Pocietienė,
932 W. 34th st., Chicago, Ill.

Pigiausias ir geriausias rašomasis mašinų (typewriters) "New American" už \$10.00.

"New American"—rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už \$100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su ja rašyti. Kataliogra rašomųjų mašinų ir visokių knygų pristatymui užduka.

Reikalaujame, adresuokite šitai:
Lietuva Publishing Co., 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: pigiai iš priežasties išvažiavimo į farmas, geri namai, daiktai; atsiskaiti greitai:
Antanas Giliš,
3350 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmas Lietuviškas Salūnas ir Restauracija Vidurmiestyje

170 W. Washington St. arti City Hall

Kada turėsite reikala mieste, užėkite suvažinti pietus ar vakarienę į virš minėtą Restauraciją, o ten busite svingingai priimti. Valgiai pagaminami pagal lietuvišką stilių ir prie to yra geras alus ir kiti pirmos klasės gerimai. Kainos pigesnės negu kitose restauracijose. Šeimininkas restauracijos S. J. Rokas yra iš lietuvių seniausiu Chicago miesto gyventojų. Jis su noru patarnaus tiems, kurie reikalauja vertėjo (klumėto) sude ar prie išėmimo amerikoniškų popierių ar kitur. Visus lietuvius, atsilankiusius miestą, kviečiu ir pas mane atsilankyti.

S. J. ROKAS

170 W. Washington St. tarp LaSalle ir 5th Ave.
Chicago, Ill.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuso liuko, tai linkyk rauja

Teatrą - Milda

3130-42 S. Halsted St. Chicago

o nesigailėsi 5c., užmokėtu už tikietą. Čia už 5c. matysi geresnį teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

MILDOS teatras yra atidarytas kas vakaras nuo 7 valandos, o subatomi ir nedėliomi nuo 2 valandos po pietų.

Halsted karai atveža prie pat Teatro durų.

Parduodama mūrinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat. trimi kambariais ir užpakaliu medina, abu labai pigiai. \$700 reikia įnešti o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsiskaiti reikia A. Olszewskio Banko, 3252 So. Halsted st.

RAULAI, KUR BEGI?

NUGI PAS PETRĄ SLIAKĮ,

nes esu labai ištroškęs. Pas jį galiu gerai atsivėdinti, nes turi puikų bavarų alų, ruošą oisčoną ir cigarus net iš Havanos. Be to jis patarnauja kaip perkaltėtojas teismuose.

PETRAS SLIAKIS,
2201 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.
Tel. Drover 7173

MOKYKIS BARBERYSTĖS.

Mes išmokiname šio lengvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į kelias trumpas savaites; geriausi įrenginiai; ekspertai mokinia; įrankiai suteikiami; darbas kiekvienam žmogui; atleikite pamatyti mus arba rašykite uždukytą gautamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

Dabar Galima Vaziuoti į Rusiją

Laivų linijos AMERICAN ir WHITE STAR dabar jau veža pasazierius ir į Rusiją. Šių dviejų kompanijų greitai laivai plaukia iš New Yorko į Liverpoolį seredomis ir subatomis kas savaitę. Iš Liverpoolio į Gothenbergą, iš Gothenbergo geležinkelio į Stockholmą ir Stockholmą į Petrogradą.

KELIONĖ NUO NEW YORKO Į PETROGRADĄ IMA TIK 13 DIENŲ.

Šifkorte nuo Chicagos į Petrogradą 3 klasa kaštuoja \$75.70.

Vaziuojanti Rusijon turi išsiimti pasportus.

Šifkortes ir pasportus galima gauti

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago.

Rusiškas Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovieernastis, Aktus pirkimo, pardavimo, išrandavimo ar kitam pervedimo žemės ar užės Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiavimui Lietuvoje-Rusijon ir visokių kitus rejentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Iškollektuoja dales, skolas ir pinigus, paliktus Rusiškose Bankuose.

Visokiuose reikaluose Informaciją suteikia dykai.

Dėl informacijos Chicagoje kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų raštu, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro Valandos
Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.



Šviesa Sestančioms Akims.

Geras regėjimas privalo būti virš visko apsaugotas. Šviesos aštrumą arba murgėjimas alsina akis. Minkštas švelnus degimas

Rayo Lampos

yra geriausia šviesa skaitymui, rašymui arba kur tik reikalinga naktiniai akis vartoti. RAYO Lampa yra sutaisyta ant moksliškų principų. Jinai suteikia geriausią ir pastoviausią šviesą. Jinai yra padaryta iš masyvsko misingonikeliu baigta. Uždegama be kamiaelio arba kliošo nuėmimo. Lengva išvalyti ir permainyti knatį. Stylus kiekvienam tikslui. Garirusioms pasekmėms vartokite Perfection Aliejų.

STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.

Platinkit 'Lietuva'



A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimtis bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą. ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškollektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose. IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus vaziuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiadien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovieernastis ir visokių kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai. PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampus 31 to)

Chicago, Ill.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS



Eina jau 25 metai Utarninkais ir Pėtnyčiomis Prenumerata metams \$2.50 "pusi metų \$1.25 Adresuokit taip: W. B. BOCKZOWSKI CO., Mahanoy City, Pa.

Didžiausia Karė

Kur? Lietuvoje! Musų Tėvynėje

Jei norite dasiznoti, kas dabar Lietuvoje dedasi, kaip ir kur Europoje karė siaučia, tai užsirašykite

Kasdien Einančią "Amerikos Lietuvą"

Laikraštis "AMERIKOS LIETUVA" išeina kasdien 4 valandą po pietų ir paduoda visas naujausias žinias ir telegramus tos pačios dienos iš karės lauko. Tik tai šiame laikraestyje rasite naujausias ir tikriausias karės žinias. Todėl užsirašykite "Amerikos Lietuvą" tuojau ir gausite ją kasdien pačiu ir savo namus.

Kaina vienam mėnesiui\$.50
" Dviem mėnesiam 1.00
" Pusei metų 2.75
" Visam metui 5.00

Užsirašydami, siųskite ir prėnune atos mokėstį drauge, Money Orderiu arba pinigais registruotame laiške adresu:

"Amerikos Lietuva"

3252 So. Halsted St Chicago Ill

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSRED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS

OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
(gyvenamas virš aptakos.) CHICAGO, ILL.

CASH COUPON

ZIRA

Plain-End
CIGARETTES
10 for 5 Cents

Du pinigų kuponai žėdam bakes
visi ZIRA kuponai turi būti susortuoti
norint gauti pinigų ardoanas
Tai Cigaretai ka jums patiks
Padaryti kad patiktų Lietuvos skoniui
Pabandyti vieną ir daugiau norkinti kitų cigarety
Pardavinėja visose krautuvese.

P. LORILLARD COMPANY
New York City



Pigumynai vyrų ir jaunikačių aprėdų

Nauji, ant užsakymo padaryti pavaasariniai siūlai, vilnoniai, po \$35, \$45 ir \$50, dabar parduoda nuo \$10 iki \$20. Dėvėti siūlai, kurie buvo padaryti už \$40 ir \$50, dabar parduoda už \$5 ir angšelaus.

Didelis pasirinkimas ant užsakymo padarytų kelnų, padarytų už \$4, \$5 ir \$6, dabar parduoda už \$2.50.

Specializavimas ant kupurų ir valizų drabu žiams.

Paduoti užsakymai veikia aprūpinama.

S. GORDON
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ STORŲ
1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir vaikų ligų specialistė

Offisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737

Valandos:
ryt 9:30 iki 12:00 val. ryto
ryt 12:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
ryt 9:30 iki 12:00 val. ryto



Nebukite Patenkinti Biznio Išžiura.

Kuomet pramonės eina lėtai, siekite naują biznį per Bell Tolimos Distancijos linijas. Laikykite savo telefoną darbe. Tai yra 100-nuošimtinė pasekmingumo metoda gavi-mui rezultatų prie mažiausių kastų. Bandykite.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

SALIN SU NUSIMINIMU!!!
GRAMAFONAS ANT IŠMOKESNIO
10c KASDIENA.

Jeigu apsimatė mokėti po 10c kasdien, tai išsilyšime jums ant išmokėsio labai puikų Gramafoną su 16 rekordų (32 kaval-kai) visokių dainų, valcų, maršų ir t.t., kuriuos patys išsirinksite. Gerumas mūsų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašytą gvaranciją. Išsilyšime naujus specialius rekordus Lietu-viskus, Lenkiskius, Rusiskius ir Maža-Rusiskius. Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir pa-aikškinimų įdedami krasos ženklių atsakymui.

LIBERTY COMMERCIAL CO.
233 E. 14th STREET, NEW YORK.

DR. K. DRANGELIS
LIETUVIŠKAS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki 4 po pietų nuo 7 iki 9 vak. Nedėliom pagal sutartį.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešais A. Olevskio Banką

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
2302 So. Leavitt St. Kampas 23-100 gatvės
Chicago, Illinois

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178

J. G. Mezlaizskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namų Statėjas.
2302 S. Leavitt St. Chicago

Telefonas Humboldt 4532

Atdara Dieną ir Naktį.
L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.
Rusiskai-Turkiskos ir vi-sokių rūšių maudyklės.
1914-1916 W. Division Street
Arti Robey st.
Taipogi Rusiskai-Turkiskų maudyklių kambariai ir motorimas.
Bardaskutykla kruvoje. Chicago.

Lietuviškų Knygų Krautuė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti angliską kalbą, kviečiami pirkti KNYGAS iš mano krautuės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliskos ir lenkiskos ant užsakymo. Scenos mylėtojai rateliai indami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuė atdara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiunčiu katalog' dykai. Adre.:
• **M. J. DAMIJONAITIS**
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

Naujas Savaitinis Laikraštis "ATEITIS"

"Ateitis yra bėparyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kultūros reikalams. Tarpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik \$1.50 metams, o 85c. pusl. metų.

"Ateiti" išleidinėja bendrovė, inkorporuota ant \$25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateiti". Reikalaukit vieno numerio pažinėjimui uždyk. Adresuokit taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA BANKA
Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Primame pinigų į Banką užde-jimui nuo vieno dolario ir daugiau ir mokame trečią procentą daugiam ant metų. Siunčiame pinigų į vi-sas svieto dalis pigiai, greitai ir tel-singai, o svetimų žemių pinigų mai-nome, perkame ir parduodame. Par-oduame šifortas ant visų linijų ir krajų ir iš krajaus, taipgi tikietu, ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duo-da rodą lietuviams visokiuose at-tikimuose ir reikaluose ypatiskai ir pe-jaiskai. Tik kreipkitės viršmėnė-ty antrašt.

TEL. YARDS 1532

Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3257 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų vyrų. Specialiskai gydo limfajandus, u-akšėnjusias ir paslaptingas vyrų lig.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS
Spaudos

D
A
R
B
U
S

Atlieka greitai
pigiai
ir
graziai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio
Korteles,
Uzprašymus
Ant vestuvių,
Perstatymams ir
Baliams
Programas,
Afisas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir
Konvertams
Antgalvius,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškus
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus
raidės
grazi spauda.

'LIETUVOS'
SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis
"DRAUGAS"

DRAUGAS" paduoda žinią iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lie-tuvių gyvenimą, suteikia daug skaiti-mo iš visuomenės, politikos, litera-tūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbinin-kams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzūra "DRAUGA" Lietuva įleidžia

"DRAUGAS" atsiema met. \$2, pusl. m. \$1:
Užsieniuose metams \$3, pusl. metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

Telefonas Humboldt 4532

Dr. G. M. Glaser

Siuomi apreiškū pagodotai visuo-meni, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyveni-mą į savo ločną namą po numeriu
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais būdais gydymo. Visus ligonius steng-siuosi užgėdinti kaip ir lig šiol. Pastikėdamas, jog gerbiama publika ir toli-u mane rėms, esu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir nak-tį. Esu specialistas ligose vaikų, mo-terų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliskai labai trumpame laike, už taip mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti.

Mokiname per laisvą (korespondenciją) tobuliausia metoda: kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipju klases dienomis ir vakarais. Platinę žinių rasykite pasi-
WATCHES BROS.
1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

Jei nori teisingų žinių iš Anglijos, užsisakyk sau metams ar pusmečiui

"ISEIVIŲ DRAUGA"

Vienintelė Didžiosios Britanijos Lietuvių-katalikų-tautininkų laikraštis, einantį kas dvi savaiti. Kaina su pristatimu į namus metams \$1—pus-mečiui — 50 centų.

Adresas:
Rever. Jos. Norbut,
Mosserd, Lanarkshire, Scotland.

GERA PROGA!

Armatika angliskoskalbės mokyklis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku Draugas arba kaip moky-tiskaitytų ir rašyti be mokyto-jo.....15c
Naujas Budas mokyklis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimui rokaud-ty, su paveikslais (apdaryta).....35c
Viso \$1.00

Kas atsisakys šitą apgarsi-nimą iš "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

NEW CITY SAVINGS BANK
4001 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima banko pinigų ir moka 3%. Už sėdėtus pinigus mūsų banko duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pin-gus ant Real Estate. Perka ir parduo-da namus ir lotus. Išsando bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siunčia pinigų į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Pamedėllais, se-redomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro: nedėliomis, utar-ninkais ir penryčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

**10 METŲ
Kaip Lietuva
Atgavo Spaudą**

Visi privalo žinoti, kokią milžinišką svarbą turi spau-da kiekvienos tautos kultu-riskam gyvenime. Todėl pa-tariame perskaityti labai zin-geidišią ir naudingą knygą

Kultura ir Spauda.

Ši knyga yra pėdasai-ty visoms laikracių skaitytojams, koresponentams ir to-metimo juonejaus at-gavimo spaudos reagejams. Knygos oiaumas 153 pusia-piai. Kaina tik 45 centai. Imant didesnį skaitlių,—dai pigiau.

Adresuokite, kartu prisiųsdami ir pinigų:

Lietuva Publishing Co.
3252 SOUTH HALSTED STREET,
CHICAGO, ILLINOIS

SUSIVIENIJIMAS

ISTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvių privalumu yra prisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaiteje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

\$150
\$300
\$600
\$1000

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pa-šalpų \$91,797.68; įvairiems kultūros reikalams \$8,431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) \$64,620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30th St. New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

Mokslas apie Tautas

Kiekvienas žmogus nuo gimimo priguli prie kokio nors sryšio atskirų asmenų. Toki sryšiai, arba draujijos, žmonių paprastų kalbėj vadinamas tautomis.

Ethnologija užsiima aprašymu tautų ir isokių sryšių tarpe žmo-nių, stovėčių ant visokerio kultūros laipsnio. Ethnologija yra tai vienas iš jauniausių mokslų. Sutvertimui to mokslo reikėjo suprasti ir pažinti žmonių gyvenimą ant viso žemės paviršiaus, o jis ne visur vienoks, nevisur ant žemės tie patys žmonės gyvena, taigi tas išlirta tik pabaigoje IX-to šimto m. e. Visi žmonės vystosi ir kipi: tik ne visi vystosi vietoje greittumu: vieni galvalai su prievarta stengiasi kitus prie savo ryšio patraukti, kiti vėl stengiasi nuo to atsitolti. Tą ma-tome ir šiandien, susidedančioje iš nevienodų galvų, viešpatystėje: valdanti tauta stengiasi pamušti kitokios kilmės galvalus ne tik pa-laiptyti po savo valdžia, bet nori juos, taip sakant, prijedyti savo tau-tystės jūrose.

Ethnologiję, aiškiaus sakant, užsiima aprašymu, padalinimu į natu-rales grupas gyvenančių kur nors ant platus žemės paviršiaus žmonių ne tik dabar, bet nuo didelių atradimų, kada tikos pažinti ir gyvento-jai pirma europiečiams visai nežinomų žemės dalių.

Pažinimas žmonių visokių tautų, y rasių ir pobūdžių yra labai naudingas ir žingeidus kiekvienam civilizuotam žmogui; nepažįstant etnologijos, negalima sąvęs skaityti apšviestu žmogui.

Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Drą M. Haberlandtą ir Letourneau, sutaisyta L. Serris. Knyga didėlės vertės su daugeliu paveikslų įvairių rasių žmonių tipų. Spauda graži ir aiški, puslapių 667, kaina.....\$2.00

Su gūžiais audimo aparais.....\$2.50
Norėdami gauti šią knygą, kreipkitės šioai adresu:

M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33rd Street, Chicago, Ill.



SENOJO HEIDELBERGO STUDENTAS

Šimtmečiais yra prirodę savo tinkamumą užpildyti svarbų vietą Vokietij-oje. Joje kunas ir protas visuomet matina geriausias, kas bus, ir jam profesorai pataria vidutiniškai varoti šiojlo ir apyinių alių kaip

ALMA MATER

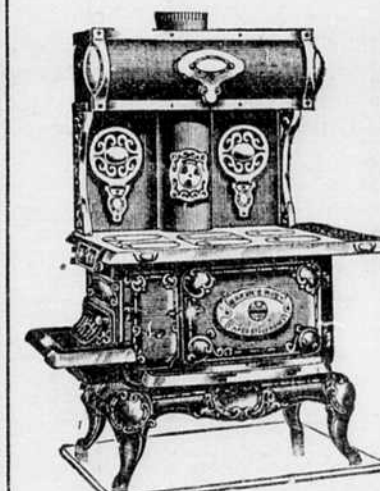
Šiai nepapildytinai alus yra padarytas geru vėnogių telisung vėdiktū būdu ir joje retas skanusis ir malonios ypatybės pascina tikrai is tobulu alaus išdirbystės. Jisai yra tinkamu alium tiems, kurie supranta skirtumą aluje. Užsisakykite šią knygą. Telefonuokite Calumet 5401 ir turėsite ją pristatyti šiądien.

McAvoy's Malt Marrow yra puikio toniku sveikatai ir įtegi at-gaivinti. Žmonėms, sveikstantiems po drūgių, jisai yra idealu vaistu. Gaukite jį iš savo aptiekos.

McAVOY MALT MARROW DEPT., CHICAGO.

So. Halsted Furniture House

3224-26 So. Halsted St.
Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų
(Furniture) Krautuė Chicagoje.



Pirkdami grynais p'ni-gais gauname geresnius tavorus ir pigiau negu kiti pirkdami ant kredi-to, užtai mės ir pigiau parduodame už ktus.

Turime visokių naminių rakandų didžiau-lame pasirinkime ir dabar parduodame labai nu-mazintomis kainomis. Pas mus rašite pasir nki-mą nuo pigiausių iki vi-dut nes rūšies tavorų.

Mūs patarnavimas greitas ir mandagus.

Reikalaujantiems parduodame lengvais savaiti-niais bei mėnesiniais išmokėjimais.

Krautuė atidaryta vakarais:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.

South Halsted Furniture House
Telephone Drover 700
3224 So. Halsted St. Chicago.